

Darīsim KOPĀ!



LAIKS MAKSĀT!

8.–11. lpp.

Desmit svarīgākie jautājumi par nekustamā īpašuma nodokli 2021. gadā

BOJĀTS GĀZES SKAITĪTĀJS?

Uzziniet, kā neeksplodēt kopā ar dzīvokli!



6.–7. lpp.

№2 (150), februāris 2021 www.kopaa.lv Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

12. lpp.

PIENEMT LĒMUMU KĻUVIS VIEGLĀK!

Kas mainījies
Dzīvokļa īpašuma likumā?
Informācija, kas ir svarīga
katram dzīvokļa īpašniekam!

7. lpp.

„SĒTNIEKS SŪDZAS PAR MANU AUTO!”

Kādas būs sekas, ja automašīna
pagalmā nav novietota pēc noteikumiem?



SODS PAR SNIEGA NENOTĪRĪŠANU – LĪDZ 1500 EIRO!

Laika posmā no 1. līdz 3. februārim Rīgas domes Administratīvā inspekcija noformējusi 58 apskates protokolus – 43 par nenotīrītiem gājēju celiņiem un ietvēm, septiņus – par nenotīrītiem jumtiem, sešus – par piebraucamo celiņu netīrīšanu, bet vēl divus – par pašvaldības valdījumā esošo ielu un sabiedriskā transporta pieturvietu neatbilstošu uzturēšanu.

Savukārt pašvaldības policijā februārī, laika posmā no 1. līdz 7. februārim, uzsākts 151 administratīvais pārkāpumu process saistībā ar nenotīrītu sniegu, no tiem 108 – par nenotīrītām ietvēm, 39 – par nenotīrītiem jumtiem, balkoniem un lodžijām, bet četri – par citiem ar sniega nenotīrīšanu saistītiem pārkāpumiem.

Pašvaldība aicina iedzīvotājus šajā laikā būt īpaši uzmanīgiem, pārvietojoties gar ēkām. Arī autovadītājiem pirms spēkrata novietošanas ieteicams pavērst skatu uz blakus esošā nama jumtu.

Tāpat jāatgādina, ka par savlaicīgu ietvju un ēku jumtu neattīrīšanu no sniega un apledējuma Rīgas domes saistošie noteikumi paredz administratīvos sodus. Maksimālais sods fiziskām personām var sasniegt 350 eiro, bet juridiskām personām – 1400 eiro.

Par nenotīrītām ietvēm vai jumtiem iedzīvotāji aicināti ziņot pašvaldībai:

- administratīvajai inspekcijai – 67013558; 67026626 vai rdai@riga.lv (darba laikā);
- pašvaldības policijai – 110 vai izmantojot mobilo lietotni (jebkurā laikā) App store, Google Play. **K**

BŪVVALDE DEMONTĒS PATVAĻĪGI IERĪKOTUS SAKARU GAISVADUS

Rīgas pilsētas būvvalde februārī sāks elektronisko sakaru gaisvadu mērķtiecīgu apsekošanu, identificējot tos tīklus, kas savulaik ierīkoti bez būvvaldē vai citās institūcijās saskaņotas būvniecības dokumentācijas. Sazinoties ar gaisvadu īpašniekiem, visi nelikumīgie tīkli tiks demontēti.

Saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām jau vairākus gadus jaunu gaisvadu iekārtu kabeļu līniju ierīkošana Rīgā vairs nav atļauta, paredzot tikai pazemes kabeļu risinājumus. Arī jau esošu elektronisko sakaru gaisvadu situācijā, veicot līniju rekonstrukciju, jāizvēlas apakšzemes risinājums. Diemžēl joprojām visā Rīgā, to starpā pilsētas vēsturiskajā centrā, elektronisko sakaru tīkli gaisvadu veidā ir visi izplatīti.

Lai arī daļā situāciju gaisvadu ierīkošana savulaik veikta tiesiski, pēc būvvaldes rīcībā esošās informācijas, pilsētvidē ir samērā liels daudzums gaisvadu, kas ir bezsaimnieka vai kuriem nav pierādāma dokumentācija to ierīkošanai. Ņemot vērā, ka šādi gaisvadi ne tikai apgrūtina pilsētvides uztveri, bet atsevišķās situācijās var arī radīt drošības riskus, būvvalde saziņā ar namu apsaimniekotājiem un elektronisko sakaru tīklu turētājiem sāks normatīvajam regulējumam neatbilstošu gaisvadu apzināšanu un to demontāžu.

Lai pilnvērtīgāk un operatīvāk apzinātu esošo situāciju, būvvalde veiks pilsētvidē esošu elektronisko sakaru gaisvadu apsekošanu ar bezpilota gaisa kuģa (drona) palīdzību, iegūtos aerofoto datus salīdzinot ar būvvaldes lietvedībā esošu informāciju. Kā viena no pirmajām pilsētas daļām, kur tiks veikta gaisvadu apsekošana, būs Krišjāņa Barona iela.

Nelikumīgu vai normatīvajiem aktiem neatbilstošu gaisvadu demontāža tīklu turētājiem būs jāveic 30 dienu laikā, savukārt bezsaimnieka gaisvadu demontāžu ar aizvietotājiņpildes palīdzību veiks pati būvvalde. **K**



IEDZĪVOTĀJI SŪDZAS PAR ŪDENS RĒKINIEM

Pagājušajā gadā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) saņēmusi 11 rakstveida sūdzības un sniegusi 55 telefona konsultācijas par ūdenssaimniecības jautājumiem – tā liecina SPRK apkopotā informācija. Visbiežāk lietotāju vidū neskaidrības bijušas par ūdenssaimniecības pakalpojumu rēķiniem.

Kā liecina SPRK apkopotā informācija, 45,5% lietotāju bijuši neapmierināti par ūdenssaimniecības pakalpojuma sniedzēja izrakstīto rēķinu, savukārt 18,2% – par to, vai ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi ir piemēroti pareizi. Vienlīdz liels sūdzību skaits saņemts arī par ūdenssaimniecības pakalpojuma kvalitāti un līgumos iekļauto informāciju.

„Sūdzību un sniegto telefona konsultāciju skaits par ūdenssaimniecības pakalpojumiem pēdējo trīs gadu laikā nav būtiski mainījies. Esam novērojuši ten-

denci, ka lielu daļu no jautājumiem lietotāji atrisina sadarbībā ar pakalpojumu sniedzēju, neiesaistot SPRK. Šie rādītāji liecina par komersantu vēlmi attīstīt pakalpojumu kvalitāti un būt orientētiem uz lietotāju interesēm,” stāsta Ūdenssaimniecības nodaļas vadītājas pienākumu izpildītāja Ieva Rozentāle.

SPRK uzdevums ir noteikt ekonomiski pamatotus ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifus. Kopumā SPRK uzrauga 63 uzņēmumus, kuri ir reģistrējušies SPRK

reģistrā un ir tiesīgi sniegt ūdenssaimniecības pakalpojumus.

Vienlaikus SPRK pārbauda un izvērtē līgumā esošo nosacījumu atbilstību regulējumam savas pārraudzības ietvaros, piemēram, vai līgumā noteiktie tehniskie kritēriji, to starpā mēraparāta mezgla izbūves nosacījumi, atbilst nozares regulējumam. Ja komersants ir pārtraucis sniegt ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājam, SPRK pārbauda, vai komersants ir rīkojies tiesiski.

„Jāatzīst, ka, sniedzot konsultācijas iedzīvotājiem par līguma noslēgšanu, daļai lietotāju rodas jautājums, vai īrnieks var noslēgt līgumu par ūdenssaimniecības pakalpojumu. Diemžēl īrniekam šādu tiesību nav, līgumu var noslēgt vienīgi nekustamā īpašuma īpašnieks (dzīvokļu īpašumu gadījumā tie ir visu dzīvokļu īpašnieku kopība),” skaidro Ieva Rozentāle. **K**

Ko rēķinos pārbauda Regulators?

Regulatora apstiprinātie ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi piemērojami norēķinos starp sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju un sabiedrisko pakalpojumu lietotāju. Līdz ar to viena no Regulatora funkcijām ir uzraudzīt, lai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs nodrošinātu lietotājiem ūdenssaimniecības pakalpojumus, piemērojot Regulatora noteiktos, spēkā esošos ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifus.

Kas atbild par ūdens kvalitāti?

Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam pastāvīgi jāizstrādā monitoringa (pārbaudes) programma un vairākas reizes gadā jāveic dzeramā ūdens kvalitātes pārbaude. Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs informē Veselības inspekciju par kārtējā monitoringa rezultātiem. Ja dzeramais ūdens attiecīgajā ģeogrāfiskajā teritorijā neatbilst dzeramā ūdens obligātajām nekaitīguma un kvalitātes prasībām, bet nerada draudus patērētāju veselībai un minēto neatbilstību nevar novērst 30 dienu laikā, kā arī citā veidā nav iespējams nodrošināt dzeramā ūdens piegādi, Veselības inspekcija var noteikt ūdenim pazeminā-

tas nekaitīguma vai kvalitātes prasības (īpašas normas) uz laiku, kas nav ilgāks par trim gadiem. Atkarībā no vietas, kur konstatēta ūdens kvalitātes neatbilstība, korektīvos pasākumus veic:

- ūdens piegādātājs – sabiedriskā pakalpojuma sniedzējs, kura īpašumā ir ūdensapgādes infrastruktūra un kurš nodrošina apdzīvotas vietas ar dzeramo ūdeni. Ūdens piegādātājs ir atbildīgs par ūdens kvalitāti līdz ūdens uzskaites mezglam (ieskaitot), kas izveidots uz ievada ēkā vai ēku grupā atbilstoši normatīvajiem aktiem (būvnormatīviem) par ēku iekšējo ūdensvadu un kanalizāciju;
- ūdensvada īpašnieks, valdītājs vai komersants – pakalpojuma saņēmējs, kura īpašumā ir ēkas iekšējais ūdensvads, kas nodrošina ūdens piegādi no sabiedriskā pakalpojuma sniedzēja infrastruktūras līdz patērētāja dzeramā ūdens krāniem.

Kā iesniegt sūdzību ūdenssaimniecības jomā?

Saziņai ar Regulatoru izmantojiet vienu no šiem veidiem: zvanot uz tālruni +371 67097200; e-pasts: sprk@sprk.gov.lv; adrese: Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039; darba laiks: P.–Pk. – 8.30–17.00

MĀJOKĻA PABALSTS: DAUDZI SAŅEMS VAIRĀK!

Kas mainīties tiem rīdziniekiem,
kuriem pašvaldība palīdz apmaksāt
komunālos rēķinus?

Liene VARGA

Tūkstošiem rīdzinieku dzīvokļa rēķinus spēj apmaksāt tikai ar Rīgas pašvaldības sociālā dienesta palīdzību. Kā saņemt dzīvokļa pabalstu, un kas mainīties 2021. gadā, stāsta Rīgas domes Labklājības departamenta pārstāve Lita Brice.

Pašvaldības mājokļa pabalstu dzīvokļa īres vai apsaimniekošanas izdevumu un komunālo pakalpojumu apmaksai saņem aptuveni 5000 Rīgas māsaimniecību. Pērn katrai šādai saimniecībai pašvaldība piešķir vidēji 585 eiro.

2020. gada beigās valdība pieņēma jaunus Ministru kabineta noteikumus Nr. 809 „Noteikumi par māsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu”, kuri stājas spēkā ar šī gada 1. janvāri un nosaka vienotas normas mājokļa pabalsta apmaksai visā Latvijā. Ko Rīgas iedzīvotāji ir ieguvuši no šiem jaunajiem noteikumiem, bet ko – zaudējuši?

2020. gadā Rīgas pašvaldība mājokļa pabalstiem tika piešķīrusi 5675202 eiro, 2021. gadā finansējums palielinājies un sasniedz 5917200 eiro.

Pabalsts vientuļajai mātei palielināsies par 110 eiro

„Esmu vientuļā māte ar pieciem mazgadīgiem bērniem,” raksta mūsu lasītāja Anna. „Īrēju trīsistabu dzīvokli Ziepniekkalnā un viena pati, bez palīdzības, nevaru apmaksāt īres maksas un komunālo maksājumu rēķinus.

Pašvaldība jau vairākus gadus piešķir mums mājokļa pabalstu. Lai tā arī ir neliela nauda, tomēr glābj, īpaši – apkures sezonā.

Kad lasīju avīzē, ka valdība grasās mainīt mājokļa pabalsta piešķiršanas kritērijus, nobijos, bet, kad pati iepazīnos ar jaunajiem Ministru kabineta noteikumiem, sapratu, ka man personīgi pabalsts pat palielināsies. Pirmais jautājums: kad tas notiks? Otrais jautājums: pašlaik Rīgas dome mājokļa pabalsta ietvaros neapmaksā mūsu ģimenes telefona un interneta pakalpojumus, bet jaunajos Ministru kabineta noteikumos teikts, ka tagad sociālajam dienestam jāapmaksā arī sakaru pakalpojumi līdz 20 eiro mēnesī. Kad mēs sāksim saņemt šo naudu?”

– Vēlos uzreiz precizēt, ka visas izmaiņas Ministru kabineta noteikumos Nr. 809 „Noteikumi par māsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu” paredzētajiem mājokļa pabalsta aprēķiniem stāsies spēkā tikai 2021. gada 1. aprīlī, – atbild Lita Brice. – Līdz šim mājokļa pabalsts rīdziniekiem tiks izmaksāts saskaņā ar Rīgas domes noteikumiem Nr. 202 „Par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālajiem pabalstiem Rīgas pilsētas pašvaldībā”. No šī gada 1. janvāra uz pabalstu izmaksas kārtību attiecas tikai garantētā minimālā ienākuma sliekšņa (GMI) maiņa. Atgādinu, no 2021. gada 1. janvāra garantētais minimālais ienākumu sliekšnis ir paaugstināts no līdzšinējiem 64 eiro līdz 109 eiro pirmajai vai vienīgajai personai māsaimniecībā un 76 eiro katrai nākamajai personai māsaimniecībā.

Redakcijas piebilde – GMI nopietni ietekmē dzīvokļa pabalsta apmēru, jo mājokļa pabalsta apmēru aprēķina kā starpību starp garantētā minimālā ienākuma sliekšņu summu māsaimniecībai un faktiskajiem izdevumiem, un māsaimniecības kopējiem ienākumiem, izmantojot šādu formulu:

Turpinājums 4. lpp.

Vācijas ražotāja apkures radiatori **“KERMI”**

25% atlaide no veikala cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomaīņa – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starpības
izlīdzināšana

Tālr. 67612523, 67627695, 26327967
Kandavas iela 41a, Rīga

- ✓ **Kā jāapsaimnieko mājokli?**
- ✓ **Kas maksās par remontu?**
- ✓ **Kādas tiesības ir iedzīvotājiem?**
- ✓ **Kāpēc aug tarifi?**

Par to visu –
mūsu portālā

www.kopaa.lv !

Rīgas apsaimniekotāju asociācijas
portāls

www.RigAA.lv

Viss par māju apsaimniekošanu

Gaidām Jūsu jautājumus uz e-pastu info@rigaa.lv

Akciju sabiedrība
**RĪGAS NAMU
APSAIMNIEKOTĀJS**

**Apsaimniekojam mājas,
kurām ir biedrības
vai pilnvarotās personas!**

Rīga, Gogoļa 5, tālrunis 67893079, info@rna.lv

AVĪZI BEZ MAKSAS VAR SAŅEMT:

- **Veselības centrā 4, Krišjāņa Barona ielā 117**
- **Bolderājas poliklīnikā, Kapteiņu ielā 7**
- **Rīgas domes Labklājības departamentā, Baznīcas ielā 19/23**
- **Rīgas Sociālā dienesta**
 - Teritoriālajā centrā **Avoti, Avotu ielā 31, k-2**
 - Teritoriālajā centrā **Bolderāja, Mežrozīšu ielā 43**
 - Teritoriālajā centrā **Vidzeme, Vidrižu ielā 3, Brīvības gatvē 266**
 - Teritoriālajā centrā **Purvciems, Ieriķu ielā 2b**
 - Teritoriālajā centrā **Pļavnieki, Salnas ielā 2**
 - Teritoriālajā centrā **Āgenskalns, Ed. Smiļģa ielā 46, Ziepju ielā 13**
 - Teritoriālajā centrā **Dzirciems, Baldones ielā 2**
 - Teritoriālajā centrā **Ziemeļi, Hanzas ielā 7**
 - Kultūras centrā **Imanta, Anniņmuižas bulvārī 29**
 - Kultūras centrā **Iļģuciems, Lidoņu ielā 27, k-2**
- **Rīgas namu apsaimniekotāja filiālēs:**
 - Gogoļa ielā 5, Rīgā
 - Daugavas ielā 1, Salaspilī
- **Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos un nodaļās**
- **Jūrmalā, Skolas ielā 50, Jūrmalas apsaimniekotāju asociācijas birojā**
- **Jūrmalā, Raiņa ielā 110, aptiekā**
- **Jūrmalā, Nometņu ielā 10, aptiekā**

**Nākamo „Darīsim Kopā!” numuru
gaidiet 18. martā**

Darīsim KOPĀ! Avīze „Darīsim Kopā!”
Izdevējs:
SIA „EGO projekts”
Reģistrācijas numurs: 000703294
Tālrunis: 29172377

Reklamas nodāja: 2914/618
<http://www.kopaa.lv>
E-pasts: info@kopaa.lv
Rīga, Gogoļa iela 5, LV-1011
Iznāk sadarbībā ar Rīgas apsaimniekotāju asociāciju
Iespiests: SIA „Poligrāfijas grupa Mūkusala”

Tirāža: 20 000

MĀJOKĻA PABALSTS: DAUDZI SAŅEMS VAIRĀK!

Turpinājums no 3. lpp.



$P = (GMI1 + GMI2 \times N) + K - I$, kur

P – pabalsta apmērs;

$(GMI1 + GMI2 \times N)$ – garantētā minimālā ienākuma sliekšņu summa māj-saimniecībai;

K – ar mājokļa lietošanu saistīto maksājumu rēķinos norādītā faktisko izdevumu summa, kas norādīta rēķinos un nepārsniedz Ministru kabineta noteikumos Nr. 809 vai pašvaldības noteikumos noteiktos normatīvos izdevumus;

I – māj-saimniecības kopējie ienākumi (ieskaitot attiecīgajā mēnesī saņemto garantēto minimālo ienākumu pabalsta apmēru).

Noskaidrosim situāciju mūsu lasītājas, piecu bērnu mātes, piemērā. Pieņemsim, ka sieviete ir trīsstabu dzīvokli par 350 eiro mēnesī, kā arī

apmaksā komunālos rēķinus 250 eiro apmērā mēnesī. Viņas ikmēneša ienākumi ir 800 eiro. Kāds pabalsts viņai pienākas?

Iesākumā – noskaidrot GMI

Līdz 2021. gadam garantētā minimālā ienākuma sliekšnis personai darb-spējīgā vecumā Rīgā bija noteikts 64 eiro, bet bērniem – 80 eiro apmērā.

Tātad līdz 2021. gada 1. janvārim avīzes lasītāja, piecu bērnu māte, varēja saņemt dzīvokļa pabalstu 264 eiro apmērā (pēc formulas $P = (64 + 80 * 5) + 600 - 800$).

Pēc grozījumu veikšanas pabalstu piešķiršanas kārtībā garantētais minimālais ienākumu sliekšnis ģimenei, kurā ir seši cilvēki, ir palielinājies līdz

489 eiro (109 eiro par pirmo ģimenes locekli un 76 eiro par katru nākamo ģimenes locekli).

Aptuvenais mājokļa pabalsta aprēķins mūsu lasītājai patlaban ir šāds: $P = (109 + 76 * 5) + 600 - 800 = 289$ eiro.

No 1. janvāra pabalsts šai konkrētajai ģimenei tiešām kļūs lielāks, pateicoties GMI palielinājumam.

– Kādus izdevumus par sakaru pakalpojumiem (tālruni un internetu) mājokļa pabalsta ietvaros segs pašvaldība?

– Interneta un tālrunu lietošanas izmaksas ir iekļautas dzīvokļa pabalsta aprēķinā. Līdz brīdim, kad stāsies spēkā grozījumi Rīgas domes noteikumos Nr. 202, maksimālā apmaksas summa ir 15 eiro, bet ne vairāk, kā uzrādīts rēķinā, atbild Lita Brice. Atsevišķa pabalsta par šiem pakalpojumiem nav.

Kādas izmaiņas gaida pensionārus?

„Vai tiesa, ka 2021. gadā mājokļa pabalsts pensionāriem Rīgā tiks samazināts?” uztraucas lasītāja Ilze. „Mēs ar vīru esam seniori, es saņemu valsts sociālo pabalstu, kas no 1. janvāra tika paaugstināts līdz 109 eiro, vīram pensiju mazliet pārsniedz 220 eiro. Mūsu izdevumi par dzīvokli ziemā paaugstinās līdz 110–120 eiro, dzīvot ir ļoti grūti. Vai pašvaldība turpinās mums palīdzēt apmaksāt komunālos rēķinus?”

Trūcīgie Rīgas pensionāri tiešām pamanīs pabalstu izmaksu samazinājumu GMI sliekšņa izmaiņu dēļ. Tas ir saistīts ar to, ka līdz 2021. gadam pašvaldībai bija tiesības noteikt paaugstinātu GMI.

Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikto visiem valsts iedzīvotājiem neatkarīgi no vecuma tiek piemērots vienāds GMI: 109 eiro pirmajam vai vienīgajam ģimenes loceklim un 76 eiro katram nākamajam ģimenes loceklim māj-saimniecībā.

Atgādinām, ka līdz 1. janvārim GMI pensionāriem bija 128,06 eiro mēnesī.

Tagad saskaņā ar *Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā* noteikto visiem valsts iedzīvotājiem neatkarīgi no vecuma tiek piemērots vienāds GMI: 109 eiro pirmajam vai vienīgajam ģimenes loceklim un 76 eiro katram nākamajam ģimenes loceklim māj-saimniecībā.

Pēc jaunajiem nosacījumiem konkrētajai pensionāru ģimenei GMI faktiski samazināsies no 256 līdz 185 eiro mēnesī.

Varam veikt arī aptuvenu mājokļa pabalsta aprēķinu, pieņemot, ka mūsu lasītāju ģimenes komunālo maksājumu rēķins mēnesī ir 120 eiro.

Līdz šī gada 1. janvārim piemērā apskatītie seniori no pašvaldības saņēma pabalstu 49 eiro apmērā. $P = (128,06 * 2) + 120 - (109 + 220) = 256,12 + 120 - 329 = 47,12$.

Pēc 1. janvāra dzīvokļu pabalsts šai konkrētajai māj-saimniecībai vairs netiek piemērots –

$P = (109 + 76) + 120 - (109 + 220) = 185 + 120 - 329 = (-24)$.

– Patlaban valdība nav devusi pašvaldībām tiesības atsevišķām iedzīvotāju kategorijām patstāvīgi paaugstināt GMI sliekšni, kā tas bija agrāk, – saka Lita Brice.

Labas ziņas: apmaksās lielāku ūdens patēriņu

– Kas vēl rīdziniekiem mainīsies saistībā ar jauno mājokļa pabalsta normatīvu regulējošo normatīvu spēkā stāšanos?

– 1. aprīlī stāsies spēkā Ministru kabineta noteikumos Nr. 809 paredzētie mājokļa pabalsta aprēķināšanas kritēriji. Tas nozīmē, ka tiks paaugstinātas atsevišķas minimālās izdevumu pozīcijas, kas saistītas ar mājokļa pabalsta izmaksu. Piemēram, maksimālās izmaksas par sakaru pakalpojumiem (telefonu un internetu), kā jau minējām, palielināsies līdz 20 eiro mēnesī. Tiks paaugstināti arī aukstā un karstā ūdens un kanalizācijas izdevumu minimālie normatīvi. Pašlaik pabalsta aprēķina norma ir noteikta līdz 4 kubikmetriem – 2 ku-

biketri aukstā un 2 kubikmetri karstā ūdens patēriņš vienai personai. Pēc jaunajiem noteikumiem tiks apmaksāti jau līdz 6 kubikmetriem ūdens katram māj-saimniecības loceklim, ar nosacījumu, ka karstā ūdens patēriņš nepārsniedz 3 kubikmetrus katrai personai.

– **Kopš 2020. gada mājokļa pabalstā vairs neietilpst pirts pakalpojumu apmaksā. Rīdzinieki joprojām atceras, ka agrāk to māju iedzīvotāji, kurās nebija karstā ūdens apgādes, vannas vai dušas, mājokļa pabalsta ietvaros varēja saņemt līdz 4,27 eiro mēnesī publiskās pirts apmeklējumam. Kāpēc šī pabalsta vairs nav?**

– Ņemot vērā, ka pirts pakalpojumi nav saistīti ar komunālajiem pakalpojumiem, īri vai mājokļa apsaimniekošanu, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir izsvītrojusi šo pozīciju no mājokļa pabalstu skaita.

Kā rīkoties ārkārtējās situācijas laikā?

– **Kā var noformēt mājokļa pabalstu tagad, ārkārtējās situācijas laikā?**

– Apmeklētāju pieņemšana klātienē Rīgas sociālajā dienestā ir pārtraukta līdz 6. aprīlim. Trūcīgas personas vai trūcīgas ģimenes statuss iedzīvotājiem, kuriem tas ir piešķirts, tiks pagarināts automātiski līdz šī gada 31. maijam. Visi pabalsti tiks automātiski izmaksāti mēneša laikā pēc ārkārtējās situācijas beigām, pamatojoties uz iepriekš iesniegtajiem pieteikumiem.

Ja cilvēkam ārkārtējās situācijas laikā ir mainījies materiālais stāvoklis un viņš vēlas pretendēt uz palīdzību, tad lūdzam aizpildīt deklarāciju un atsūtīt mums pašrocīgi aizpildītu iesniegumu. Dokumentus var atstāt jebkurā no 14 sociālā dienesta nodaļām, iesniegt elektroniski, sūtot pa e-pastu soc@riga.lv (aplūcinājuma jebkurā ar elektronisko parakstu) vai arī izmantojot elektronisko iesniegumu iestādei portālā www.latvija.lv. Vairāk informācijas iespējams saņemt pa mūsu bezmaksas tālruni **80005055**, kas strādā no pirmdienas līdz ceturtdienai no plkst. 9.00 līdz 17.00, bet piektdienās – no plkst. 9.00 līdz 16.00. **K**

Kas var pretendēt uz dzīvokļa pabalstu?

Tiesības saņemt dzīvokļa pabalstu ir ģimenei vai atsevišķi dzīvojošai personai, kura ir deklarējusi pamata dzīvesvietu Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā, kura dzīvo atbilstoši iesniegumā norādītajai adresei un kuras vidējie ienākumi pēdējo trīs mēnešu laikā nepārsniedz 320 eiro mēnesī katram ģimenes loceklim vai atsevišķi dzīvojošai personai darb-spējīgā vecumā. Savukārt atsevišķi dzīvojošam vecuma vai invaliditātes pensijas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējam ienākumi nepārsniedz 400 eiro mēnesī. Turklāt ir jābūt ievērotiem visiem nosacījumiem, kurus paredz *Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums* un Ministru kabineta noteikumi Nr. 809.

„PLĀNS VIENKĀRŠS – REMONTĒT MĀJU!”

Liela māja Imantā nomainīja apsaimniekotāju, un tagad stāvvalu nomainīja viņam izmaksās vairākas reizes lētāk, nekā piedāvāja iepriekšējais pārvaldnieks

O. BLUKIS

Cik strauji var mainīties daudzdzīvokļu mājas dzīve, mainot pārvaldīšanas uzņēmumu? Lielas mājas Rīgā, Kurzemes prospektā, pieredze var ieinteresēt daudzus Imantas rajona iedzīvotājus.

„Es dzīvoju mājā Kurzemes prospektā 80,” avīzes redakcijai stāsta Ludmila. „Beidzamajās dienās ievēroju, ka pie mūsu mājas sniegs ir notīrīts pa roku galam, bet ietves pie 84. mājas ir kārtībā – kaut uz izstādi sūtīt. Kā kaimiņiem izdodas panākt tādu sētnieka darbu?”

Avīzes redakcijai izdevās noskaidrot, ka māja Kurzemes prospektā 84 jau mēnesi ir mainījusi pārvaldīšanas uzņēmumu. Par apsaimniekotāja maiņas procesu pastāstīja mājas vecākā Tatjana Ščepetina.

■ ■ ■

– Līdz nesenam laikam es maz pazīnu kaimiņus, kaut arī dzīvoju šajā mājā vairāk nekā 30 gadus, – saka Tatjana. – No kaimiņiem nācās dzirdēt sūdzības par pārvaldnieka darbu. Daudz problēmu bija, piemēram, ar siltumapgādi. Pirms dažiem gadiem mēs nevarējām panākt apkures atslēgšanu. Rezultātā radiatoru bija silti līdz pat jūnijam.

Tatjana atceras, ka 2020. gada vasarā kāds no jaunajiem mājas iedzīvotājiem piedāvāja organizēt kopsapulci un pieņemt lēmumu par pārvaldīšanas uzņēmuma maiņu. Toreiz lēmums netika pieņemts, bet sarunas bija nopietnas, daudzi iedzīvotāji aizdomājās.

■ ■ ■

Tatjana stāsta, ka pati neiesaistījās mājas naudas lietās, bet pēc kopsapulces nolēmusi ieskatīties pārvaldnieka tāmēs un atskaitēs:

– Es secināju, ka pārvaldnieks ņem no mums naudu remontiem, taču ar plānotajiem remontdarbiem vispār nedarbojas. Viņš organizēja tikai avārijas darbus.

Plānoto remontdarbu izmaksas bija tādas, ka māja nevarēja savākt vajadzīgo naudas daudzumu. Kā joks, bet, pārvaldnieka tāmē stāvvalu nomainīja vienā kāpņutelpā maksājā 46 000 eiro, bet jaunu durvju uzstādīšana četrās kāpņutelpās – 7900 eiro.

– Mēs sākām skaidrot situāciju un sapratām, ka jāmaina pārvaldnieks, – saka Tatjana. – Pirmās sapulces organizētājs piedāvāja mums pāriet pie mazas firmas, kas apkalpo tikai septiņas mājas, bet mēs to neatbalstījām,

jo māja mums ir problemātiska un prasa no pārvaldnieka nozīmīgus resursus.

Tatjana un kaimiņi izpētīja tirgu un atskārta, ka viņu gadījumā potenciālo pārvaldnieku izvēle ir ļoti neliela.

– Mēs noskaidrojām, ka apsaimniekošanas pakalpojumus pārsvarā piedāvā mazas firmas vai dzīvokļu īpašnieku biedrības, kas mums nebija piemērots risinājums. Vēl tirgū ir lietuviešu komersanti, bet ar tiem, kā rāda pieredze, ir ļoti grūti vienoties. Vēl ir uzņēmums *Rīgas namu apsaimniekotājs*.

■ ■ ■

Dzīvokļu īpašnieki Kurzemes prospektā 84 apkopojusi informāciju par šo kompāniju un noskaidrojuši, ka akciju sabiedrība *Rīgas namu apsaimniekotājs* jau 15 gadus apkalpo aptuveni 300 daudzdzīvokļu māju. Saprotams, visticamākās ziņas par uzņēmuma darbu bija jāmeklē mājās, kurās *Rīgas namu apsaimniekotājs* strādā jau daudzus gadus.

– Mūsu apkaimē tādas mājas ir, tāpēc devāmies turp, lai noklausītos iedzīvotāju atsauksmes, un rezultātā pieņemām lēmumu par apsaimniekotāja maiņu, – saka Tatjana.

■ ■ ■

Apsaimniekotāja maiņa notika 2021. gada 1. janvārī. Patlaban galvenais iedzīvotāju plāns ir remontēt māju.

Kā viens no pirmajiem darbiem būs avārijas stāvoklī esošo stāvvalu nomainīšana. Specializēta firma sola nomainīt caurules par 12 tūkstošiem eiro vienai kāpņutelpai, tas ir, četras reizes lētāk, nekā iedzīvotājiem piedāvāja *Rīgas namu pārvaldnieks*.

Protams, mājai parādījies arī sētnieks.

– Iepriekšējais pārvaldnieks mūsu mājas un pagalma apkopei izmantoja mobilās brigādes pakalpojumus. Jums nav ne jausmas, kā pēdējo gadu laikā bija apnicis redzēt pudeles mājas priekšā un vienmēr dubļainās kāpņutelpas. Tagad mums atkal ir sētniece, turklāt viņa dzīvo mūsu mājā un pastāvīgi atrodas uz vietas. Patlaban mums ir vistīrākie celiņi visā kvartālā, – priecājas mājas vecākā.

■ ■ ■

Par to, kā akciju sabiedrība *Rīgas namu apsaimniekotājs* veica mājas Kurzemes prospektā 84 pārvaldīšanas uzņēmuma maiņu, stāsta uzņēmuma vadītājs Igors Trubko:

– Šīs mājas aktīvie iedzīvotāji pie mums vērsās paši. Mēs sagatavojām apsaimniekošanas piedāvājumu, un dzīvokļu īpašnieki to uzskatīja par izdevīgu. Pieredze rāda, ka mūsu apkalpošanas cena vidēji ir par 0,03–0,07 eiro par kvadrātmetru zemāka nekā, piemēram, pašvaldības uzņēmumam. Savukārt mazajās mājās iedzīvotāju ekonomija pēc apsaimniekotāja maiņas var sasniegt 0,30 eiro par kvadrātmetru mēnesī.

Mājā Kurzemes prospektā 84 maksu par apsaimniekošanu izdevās samazināt par 0,045 eiro par dzīvojamās telpas kvadrātmetru mēnesī. Tāpat iedzīvotāji nobalsoja par to, lai samazinātu uzkrājumus remontdarbiem par 0,05 eiro. Tas ir pieļaujams, jo tie paši remontdarbi nākotnē būs lētāki, nekā plānoja iepriekšējais pārvaldnieks.

■ ■ ■

– Kādēļ jūsu uzņēmums var piedāvāt iedzīvotājiem izdevīgāku apkalpošanas cenu?

– Tādēļ, ka lielu palīdzību darbā mums sniedz paši mājas pārstāvji. Piemēram, mēs ar viņiem saskaņojam visas remonta izmaksas, būvuzņēmumu izvēli u.tml.

– Jums taču jāatskaitās mājas vecākajiem, un tas apgrūtina darbu.

– Pastāvīgo pārskatu sistēma mājas vecākajiem mūsu uzņēmumā tika ieviesta jau no paša sākuma, tāpēc mēs pie tā esam pieraduši.

– Kādi sarežģījumi radās ar māju Kurzemes prospektā 84?

– Māja ir liela, tāpēc lēmuma pieņemšanas procesā mēs tikāmies ar daudziem tās iedzīvotājiem. Dzīvokļu īpašnieki pirms izšķirošās balsošanas ieradās pie mums birojā, lai pārliecinātos, ka esam nopietns uzņēmums. Ikvien varēja redzēt, ka *Rīgas namu apsaimniekotājam* ir savs juridiskais, tehniskais un ekonomiskais dienests, ka esam gatavi sniegt jebkādu informāciju, turklāt mēs ne tikai sīki apspriežam ar interesentiem līguma nosacījumus, bet pat sētnieka kandidatūru.

■ ■ ■

– Vai *Rīgas namu apsaimniekotāja* klientiem ļauts pašiem izvēlēties, kādus remontdarbus veikt mājā?

– Mājas apsaimniekošanas līgumā mēs uzreiz vienojamies, ka ar visiem remonta uzkrājumiem starp sapulcēm rīkojas pilnvarotie mājas pārstāvji. Mēs tikai piedāvājam remontdarbu plānu, bet mājas pārstāvji to papildina, saskaņo un izvēlas izpildītāju, kurš ir gatavs veikt remontu par visizdevīgāko cenu. Starp citu, līgumā norādīts, ka mājas pārstāvis piedalās visu izpildīto darbu pieņemšanā.

– Ko darīt, ja mājas vecākajiem nav laika vai pietiekamu zināšanu,

lai atrastu firmu remontdarbu veikšanai?

– Tad mēs piedāvājam mājas pārstāvjiem starp būvfirmām izvēlēties visizdevīgāko piedāvājumu ar konkursa palīdzību. Mēs vienīgi pārbaudām, lai šādu konkursu dalībniekiem būtu laba reputācija.

– Ko darīt mājām, kuras vēlas sākt remontdarbus uzreiz pēc pāriešanas pie jums, nesagaidot līdzekļu atlikumu pārskaitīšanu no iepriekšējā pārvaldnieka?

– No iepriekšēja pārvaldnieka atskaites pārskata mēs jau iepriekš redzam, kāds ir mājas uzkrāto līdzekļu atlikums, tāpēc uzreiz ļaujam dzīvokļu īpašniekiem ieguldīt šos līdzekļus remontdarbos. Ja šo līdzekļu trūkst, tad mēs ar mājas valdi saskaņojam grafiku par pakāpenisku ieguldīto līdzekļu atmaksu laikā līdz trim gadiem.

– Kur jūsu uzņēmums ņem līdzekļus, lai dotu iespēju iedzīvotājiem veikt darbus avansā?

– Šim nolūkam mums ir kredītlīnija, ko atvērusi finanšu institūcija *Altum*. Vēlos atzīmēt, ka mēs palīdzam mājām piedalīties Rīgas domes līdzfinansējuma programmās, piemēram, fasāžu sakārtošanai un bīstamo situāciju novēršanai. Mēs esam sagatavojuši šos pieteikumus sešām mājām. Vēl 26 mājas, kuras apsaimnieko *Rīgas namu apsaimniekotājs*, ir saņēmušas palīdzību pieteikuma noformēšanā par pilnas renovācijas veikšanu ar 50 procentu līdzfinansējumu no finanšu institūcijas *Altum*. **K**



„IK DIENAS BAIDOS NO EKSPLOZIJAS!”

Gāze dzīvoklī: kā nepiedzīvot eksploziju, ja bojāts ir skaitītājs?

A. ŠEVČENKO

Rīdziniece Lilija nesen pārdzīvoja sadzīves šoku: gāzes dienesta darbinieki, kas bija ieradušies veikt pārbaudi, atklāja dzīvoklī gāzes noplūdi. Padzīvojusi sievietē bija sašutusi: „Es jau divus gadus sūdzējos par skaitītāju, kurš parādīja pārāk lielu gāzes patēriņu. Kāpēc dienesta darbinieki uz pārbaudi atnāca tikai tagad?”

Lilijai attiecības ar dabasgāzes piegādes kompāniju *Gas* ir savdabīgas. Viss sācies ar to, ka pensionāres dzīvoklī divaini *uzvedies* gāzes skaitītājs:

– Uz gāzes plīts es nesildu vairāk par tējkannu, bet skaitītājs *sagriež* mēnesī 10–12 kubikmetru lielu patēriņu.

Lilija vērsās uzņēmumā *Gas* ar lūgumu ierīci nomainīt. Kundzes pirmā iebilde bija loģiska – gāzes skaitītājs viņas dzīvoklī uzstādīts pirms divdesmit gadiem, tādēļ to sen jau vajadzētu nosūtīt uz pārbaudi. Otrkārt, to, ka ar skaitītāju nav labi, pierāda rādījumi, kuriem var izsekot pa mēnešiem.

– Vienīgā atbilde, ko man sniedza *Gas*, – viņi varot noņemt skaitītāju un nosūtīt to verificēšanai. Ja pārbaude parādītu, ka skaitītājs ir darba kārtībā, man būtu jāapmaksā visi tēriņi, kas ar šīm darbībām saistīti. Es, protams, šādiem nosacījumiem nepiekrītu, – skaidro rīdziniece.

Beidzot gāzes dienests apzēlojās par Lilijas sūdzībām un nomainīja skaitītāju uz jaunu, un pārbaude parādīja, ka vecais skaitītājs tiešām bijis bojāts. Tagad *Gas* Lilijai piedāvā saņemt pārrēķinu par iepriekšējo mēnesi, tikai pensionāri tas iepriecē ļoti maz.

– Lieta tāda, – viņa skaidro, – ka pēc skaitītāja nomainīšanas gāzes dienesta darbinieki nolēma pārbaudīt manu veco gāzes plīti un atklāja noplūdi. Plīts tika atvienota un noplombēta. Tagad es sēžu bez gāzes, kamēr nopirkšu jaunu plīti vai nesalabošu veco.

Īstenībā Liliju šajā stāstā mulsina pavisam kas cits:

– Labi, ka es uzstājīgi sūdzējos *Gas* un prasīju skaitītāja nomainīšanu. Tikai pateicoties tam, manā dzīvoklī ieradās darbinieki, veica mērījumus un atklāja plīts bojājumus. Kas notiktu, ja es nebūtu sūdzējies? Kāpēc gāzes dienesta darbinieki pārstājuši staigāt pa dzīvokļiem un pārbaudīt aprīkojumu? Maniem kaimiņiem, tādiem pašiem senioriem kā es, ir tādas pašas vecas gāzes plīti. Tātad, ja aiz sienas kaut kur nemanāmi noplūst gāze, mēs to uzzināsim tikai eksplozijas brīdī?

Lilija ir pārliecināta, ka gāzes dienesta darbiniekiem ir regulāri jāapseko gāzes vadi un plītis dzīvojamajās mājās.

Lai viestu skaidrību, uz redakcijas jautājumiem atbild uzņēmuma *Gas* Gāzapgādes drošības departamenta Analītikas un risku novēršanas nodaļas vadītājs Vinets Veldre.

Skaitītāja derīguma termiņš

– Cik ilgs ir darba mūžs vecam gāzes skaitītājam, kas uzstādīts dzīvoklī pirms gāzes plīts?

– Mūsu pētījumi rāda, ka skaitītāju derīguma termiņš ir daudz ilgāks, nekā norāda to ražotāji. Nevienam skaitītājam, kas bija vecāks par 20 gadiem, neuzrādīja gāzes plūsmas skaitīšanas kļūmi vai neprecizitāti.

– Tomēr gāzes skaitītāji dzīvokļos sen nav mainīti. Kāds ir gāzes skaitītāju atkārtotas verificēšanas termiņš?

– Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 40 „Noteikumi par metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērījumu līdzekļu sarakstu” dabasgāzes patēriņa skaitītāji mājāsaimniecībās ir pakļauti metroloģiskajai kontrolei ne retāk kā:

■ reizi 15 gados – gāzes patēriņa skaitītāji (sadzīves);

■ reizi 20 gados – gāzes patēriņa skaitītāji (sadzīves) pirms gāzes plītīm – minēto prasību piemēro no 2021. gada 1. novembra.

– Kam jāmaksā par skaitītāja pārbaudi?

– Sadzīves skaitītāja aizstāšana ar verificētu mēraparātu notiek par uzņēmuma *Gas* līdzekļiem. Darbus veic *Gas* darbinieki, iepriekš saskaņojot darba veikšanas laiku ar patērētāju.

– Kurš seko līdz tam, lai gāzes skaitītājs būtu laikus verificēts?

– Uzņēmumam ir sava datubāze par skaitītājiem, tādēļ to atkārtotas verificēšanas termiņš ir zināms. Nav nepieciešams, lai lietotājs sekotu līdz skaitītājam, jo mēraparāts ir uzņēmuma *Gas* īpašums.

– Vai pirmām kārtām tiek mainīti visviešākie skaitītāji?

– Mēs mainām tos skaitītājus, kuriem kalendārā gada ietvaros jau ir beidzies vai beigsies verificēšanas termiņš.

– Kad jūs plānojat masveidā pārbaudīt skaitītājus dzīvokļos?

– Visiem sadzīves skaitītājiem pirms plītīm verificēšana ir derīga līdz šī gada 1. novembrim.

– Vai dzīvokļu īpašnieks pats var pieprasīt vecā skaitītāja nomainīšanu?

– Skaitītājs tiek nomainīts, ja beidzies tā verificēšanas termiņš vai arī mērierīce bojāta. Ja dzīvokļa īpašnieks pats lūdz mainīt skaitītāju līdz tā verificēšanas termiņa beigām un pārbaude parāda, ka mērierīcei nebija ne vainas – tā bija derīga ekspluatācijai, tad nomainīšanas izdevumi jāsedz klientam. Ja skaitītājs tiek atzīts par nederīgu ekspluatācijai, tad visus izdevumus sedz *Gas*.

– Vai iedzīvotājiem jāmaksā par jaunu skaitītāju?

– Par jaunu skaitītāju nav jāmaksā. Pēc pieteikuma saņemšanas par mēraparāta maiņu meistari ierodas piecu darbdienu laikā.

– Vai var nopirkt skaitītāju, piemēram, no kaimiņa, ja tas viņam vairāk nav vajadzīgs?

– Nē, nodarboties ar tādām lietām kā patstāvīga gāzes skaitītāja nomainīšana vai uzstādīšana ir stingri aizliegts.

Uzmanību – notiek pārbaude!

– Mūsu izdevuma lasītāja Lilija stāstīja, ka mājā, kurā atrodas viņas īpašums, ļoti sen nav ieradušies gāzes dienesta darbinieki. Cik bieži jūs darbinieki veic profilaktiskās pārbaudes?

– Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās revīzija tiek veikta vienu reizi piecos gados. Privātmājās kompleksā pārbaude notiek reizi trijos gados. Mēs pārbaudām visas gāzes komunikācijas, izņemot gāzes aparāturu. Tas nozīmē, ka par savas plīts stāvokli atbild tās īpašnieks.

– Ko tieši jūs pārbaudāt?

– Uz hermētiskumu un korozijas esamību tiek pārbaudītas gāzes iekārtas no ieejas mājā. Ja atrodas problēma, to novērš. Ja dzīvokļa īpašnieks lūdz pārbaudīt viņa plīts stāvokli, mēs to neatteiksim un pārbaudīsim bez maksas, taču par problēmas novēršanu cilvēkam būs jāmaksā no savas kabatas. Ja atklāsies problēmas ar gāzes plīti, gāzes piegāde dzīvoklī tiks noslēgta līdz brīdim, kamēr īpašnieks plīti nesalabos vai neiegādāsies jaunu.

Ja pārbaude notiek mājā, cenšamies konkrētā objektā pārbaudīt visus dzīvokļus. Lielākajā daļā gadījumu cilvēki ir noskaņoti labvēlīgi un ielaiž dzīvokļos. Mēdz gadīties, ka tomēr kāds no īpašniekiem nevēlas ielaist meistarus vai dzīvokļa īpašnieka vienkārši nav uz vietas. Savukārt mēs nevaram uzskatīt mājas pārbaudi par pabeigtu, kamēr visi dzīvokļi tajā netiks pārbaudīti. Ja runa ir nevis par plānveida pārbaudi, bet par pārbaudi saistībā ar izsaukumu par gāzes noplūdi, tad

noteikumi ir nepielūdzami. Mums obligāti jāpārbauda visi dzīvokļi, bet, ja kāds dzīvoklis nav pārbaudīts, tad mūsu pienākums ir visai mājai atslēgt gāzes padevi.

– Ja pie dzīvokļa īpašnieka jau sen nav ieradušies gāzes uzņēmuma darbinieki uz profilaktisko pārbaudi, vai viņam ir iespēja tos izsaukt pašam?

– Jā, to var izdarīt, zvanot pa tālruni 155 vai 67369938. Meistariem jāierodas dažu dienu laikā, vizīte – bez maksas. Diemžēl ir gadījumi, kad cilvēki, lai kādam ierītu, izsauc pārbaudi uz svešu dzīvokli, turklāt katru dienu.

– Lasītāji baidās, ka meistari pārbaudīs plīti un sāks to izjaukt...

– Uzņēmuma darbinieki gāzes aparāturu neizjauca un neremontē, tikai pārbauda, vai nav gāzes noplūdes. Ja tiek konstatēta gāzes noplūde, gāzes padeve tiek noslēgta un par to noformēts akts. Klientam jāvēršas servisa dienestā vai jāiegādājas jauna plīts.

Vecas plītis izmantot... ir atļauts!

– Vai tiesa, ka Eiropas Savienībā ir aizliegts pārdot gāzes plītis, kurām nav automātiska izslēgšanās sistēma gāzes noplūdes gadījumā?

– Nē, tā nav tiesa. Bez šīs funkcijas plīti var iegādāties, vienīgā prasība, lai uz pašas plīts būtu ES marķējums.

– Vai tas nozīmē, ka iedzīvotājiem ir atļauts izmantot padomju gados ražotās plītis?

– Vecās plītis izmantot ir atļauts, turklāt tādu gāzīekārtu Latvijā ir daudz. Ja ir jūtama kaut vai vismazākā gāzes noplūde, nekavējoties jāzvana *Gas* avārijas dienestam pa tālruni 114.

Izmantojot šo iespēju, vēlos visiem avīzes lasītājiem ieteikt nepirkt lietotas gāzes plītis, kā arī jaunas, nezināmas izcelsmes gāzīekārtas. Tas tomēr ir drošības jautājums. Savukārt noteikti iesaku iegādāties dūmu detektoru. Ierīce maksā tikai 10 eiro, bet spēj izglābt dzīvību.

Demontēt un pārvietot skaitītāju

– Pieņemsim, ka cilvēks iegādājies elektrisko plīti. Vai viņš var patstāvīgi demontēt gāzes skaitītāju?

– Ministru kabineta noteikumos Nr. 78 „Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi” stingri noteikts, ka klientam nav tiesību patstāvīgi demontēt gāzes skaitītāju. Šādi darbi ir atļauti tikai *Gas* darbiniekiem. Tas nozīmē, ka pirmais uzdevums ir pieteikt skaitītāja demontāžu pa tālruni 155 vai 67369938. Dažu dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas uzņēmuma speciālisti veiks nepieciešamos darbus. Šis pakalpojums ir bez maksas. Jāņem vērā, ka skaitītāju darbinieki paņems līdzī, jo mērierīce ir *Gas* īpašums. Ja klients ir nolēmis sākt lietot elektrisko plīti, tiek atslēgta gāzes padeve un

Ja dzīvokļa īpašnieks lūdz aizstāt gāzes patēriņa skaitītāju pirms verificēšanas termiņa beigām un pārbaude parāda, ka skaitītājs tomēr ir derīgs ekspluatācijai, tad nomainīšanas izdevumi jāapmaksā klientam. Ja skaitītājs tiek atzīts par ekspluatācijai nederīgu, tad visus izdevumus sedz *Gas*.



Diemžēl ir gadījumi, kad cilvēki, lai kādam ieriebtu, izsauc pārbaudi uz svešu dzīvokli, turklāt katru dienu.

par to noformēts akts. Arī šis pakalpojums ir bez maksas.

- Vai r atļauts pārvietot gāzes skaitītāju, piemēram, virtuves skapītī? Vai to var darīt patstāvīgi?

- Pārvietot gāzes skaitītāju var tikai gazi-
ficētās telpas robežās. Jau minētajos MK no-
teikumos Nr. 78 ir prasība, lai skaitītājs būtu
viegli pieejams, nebūtu bojāts un uz tā nebūtu
novietoti neatbilstoši priekšmeti.

Pašam klientam nav tiesību mainīt gāzes
skaitītāja vietu, nepieciešams izsaukt mūsu
speciālistus pa tālruni **155** vai **67369938**.
Skaitītāja pārvietošana uz citu vietu maksā
139,15 eiro, bet tā ir tikai pakalpojuma vērti-
ba, neņemot vērā materiālu izmaksas, piemē-
ram, šļūteni u.c.

Nekādā gadījumā nedrīkst vērsties pie ap-
šaubāmiem darboņiem, kuri skaitītāja uzstā-
dīšanas un pārvietošanas pakalpojumus plaši
piedāvā sludinājumu portālā *ss.lv* vai citos
interneta resursos. Tas var novest pie neap-
tveramām sekām drošības ziņā.

**- Vai klients nepieciešamos materiā-
lus var iegādāties no jūsu meistariem?**

- Visus materiālus, kas nepieciešami
skaitītāja pārvietošanai, nodrošina *Gasos*. Ja
klientam ir nepieciešama plīts nomaiņa, tad,

sniedzot pakalpojumu, uzņēmuma darbinieki
par atsevišķu samaksu nodrošinās arī loka-
no cauruli. Klients var iegādāties materiālus
patstāvīgi, bet ar nosacījumu, ka tie atbilst
attiecinīgajām prasībām un ir paredzēti tieši
dabasgāzei.

**- Vai gāzes skaitītāju atļauts pārvie-
tot uz jebkuru ērtu vietu virtuvē?**

- Nē, jaunā skaitītāja vieta nedrīkst at-
rasties tālāk par trim metriem no gāzes plīts,
turklāt pēc būvnormatīviem skaitītāju nedrīkst
uzstādīt tuvāk par 20 cm no gāzes iekārtas,
to ir aizliegts uzstādīt zem gāzes katla vai virs
gāzes plīts. Nevar uzstādīt skaitītāju slēgtā
skapī, tas ir vietā, kur nav piekļuves, lai re-
dzētu tā rādījumus vai plombas. Viss pārējais
ir atļauts, var uzstādīt skaitītāju kaut vai pie
pašiem griestiem. Galvenais – nedarīt to paša
spēkiem, bet vērsties uzņēmumā *Gasos*.

**- Kāpēc nav atļauts skaitītāju pārvie-
tot patstāvīgi?**

- Tas var izrādīties bīstami gan pašam
dzīvokli dzīvojošajam, gan viņa kaimiņiem.
Lai mērierīci pārvietotu, tai jābūt atvienotai
(demonētātai), tādēļ jānoņem *Gasos* uzliktās
plombas. Savukārt plombas noņemt nav
tiesību nevienam citam kā tikai *Gasos* dar-
biniekam.

**Latvijā tiek atļauts izmantot sen ražotas
gāzes plītis, turklāt to skaits māsaimnie-
cībās ir liels. Ja ir aizdomas pat par vismazāko
gāzes noplūdi, nekavējoties jāzvana *Gasos*
avārijas dienestam pa tālruni 114.**

**- Pieņemsim, ka cilvēks patstāvīgi
pārvietojis skaitītāju un tikai pēc tam uz-
zinājis, ka tas nav bijis atļauts. Vai viņš
var izsaukt *Gasos* meistarus?**

- Meistaru vajag izsaukt pa tālruni **155** vai
67369938. Viņš ieradīsies piecu darbdienu
laikā. Minētajā gadījumā pārvietotais skaitī-
tājs jādemontē, jāaizstāj vai arī jāaizmetina
pievads gāzēkārta. Izmaksas varētu svārstī-
ties no 100 līdz 200 eiro.

**- Iedomāsimies situāciju, ka cilvēks
iegādājies dzīvokli un viņam radušās aiz-
domas, ka iepriekšējais saimnieks ir gā-
zes skaitītāju pārvietojis patstāvīgi. Kā
Gasos rīkosies šajā gadījumā?**

- Uzņēmuma darbinieki pēc klienta pie-
prasījuma var veikt objekta apskati, bet
labāk to izdarīt pirms nekustamā īpašuma
iegādes.

**- Kāds avīzes lasītājs jautā, kā atjau-
not gāzes pieslēgumu dzīvokli pēc tam,
kad vairākus gadus lietota elektriskā plīts?**

- Lietotājam jāraksta *Gasos* uz e-pastu
info@gasos.lv vai jāzvana pa tālruni **155**
vai **67369938** un jāziņo par vēlmi atsākt
lietot gāzi. Atbildīgie darbinieki paskaidros,
kas jādara, lai gāzes padevi atjaunotu, kā arī
pateiks, cik tas maksās, jo katrs gadījums ir
individuāls.

Skaitītājs sadzīves mērķiem tiek izsniegts
bez maksas, bet darba izmaksas (metināšana
u.c.) tiek noteiktas pēc *Gasos* cenrāža, un tās
var svārstīties no 25 līdz 140 eiro.

**- Vai jaunajam gāzes patērētājam ir
jānoslēdz jauns gāzes piegādes līgums, ja
iepriekšējais patērētājs ir miris?**

- Jaunajam lietotājam obligāti jānoslēdz lī-
gums par gāzes piegādi. Skaitītājs nav jāmai-
na, ja verificēšanas termiņš nav beidzies un uz
ierīces nav redzamu vizuālo defektu (norautas
plombas, sasists uzskaites mehānisma stik-
liņš). **K**

IEDZĪVOTĀJS: „SĒTNIECE REGULĀRI SŪDZAS POLICIJĀ PAR MANU MAŠĪNU!”

✉ „Esmu invalīds, savu auto novie-
toju stāvvietā pie mājas *Vietaļvas*
ielā 18 Rīgā,” raksta *Vladislavs*. „Sētnie-
ce sūdzējās, ka mana mašina traucē mājas
uzkopšanas darbiem, tādēļ ieradās policijas
darbinieki, noformēja aktu un ar evakuato-
ru nogādāja manu mašīnu maksas stāvvietā.
Vai sētniekam ir tiesības tā rīkoties? Kāpēc
visiem mājas iedzīvotājiem ir atļauts novie-
tot automašīnas kopējā stāvvietā, bet man,
invalīdam, šādu tiesību nav?”

Atbild uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* pārstāve *Laura*
Vaļuma:

- Mēs neesam saņēmuši informāciju par šo konkrēto
gadījumu, bet varu paskaidrot, ka Latvijā automašīnu pie-
spiedu kārtā nogādāt speciālajā stāvvietā atļauts tikai tad,
ja tā ilgstoši atrodas stāvvietā vai vietā, kur stāvvietā nav
paredzēta. Par šādu mašīnu ziņot var jebkurš cilvēks, ne
tikai sētnieks.

Redakcijas piebilde – saskaņā ar Ministru kabineta no-
teikumos Nr. 767 „Noteikumi par transportlīdzekļa piespiedu
pārvietošanu un transportlīdzekļa atzīšanu par ilgstoši atstā-
tu uz ceļa” noteikto lēmumu par mašīnas evakuāciju pieņem
policijas darbinieki. Transportlīdzeklis tiks atzīts par ilgstoši
stāvošu uz ceļa, ja:

- tas atrodas vietā, kur apstāties vai stāvēt aizliegts, ilgāk
par astoņām stundām kopš brīža, kad, vadītājam klāt ne-
esot, par šo pārkāpumu noformēts administratīvā pārkāpu-
ma protokols–paziņojums;
- tas novietots stāvēšanai uz ceļa un netiek izmantots ilgāk
par pašvaldības noteikto laiku, bet ne mazāk par 45 dien-
naktīm, ko apliecina brīdinājuma uzlīme uz transport-
līdzekļa;
- tas novietots stāvēšanai uz ceļa, netiek izmantots ilgāk par
15 diennaktīm, ko apliecina brīdinājuma uzlīme uz trans-
portlīdzekļa, un transportlīdzeklī nav veikta valsts teh-
niskā apskate. **K**



Svarīgi!

Lai mazinātu Covid-19 saslimstības izplatīšanos, ir pārtraukta klientu pieņemšana klātienē un Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvalde darbu ar klientiem veic attālināti. Papildu informācija – pa tālruni **80000850** vai e-pastu pip@riga.lv.

NĪN ATVIEGLOJUMI TIKS SAGLABĀTI?

Par nodokļa samaksas nokavējumu tiek aprēķināta nokavējuma nauda – 0,05% par katru dienu

Marina MATROŅINA

Februārī Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvalde atkal izsūtīs rīdniekiem paziņojumus par nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) nomaksu. Tā kā īpašumu kadastrālās vērtības ir „iesaldētas”, arī šogad Rīgas iedzīvotāju nodokļa maksājums sasniegs aptuveni 110 milj. eiro. Kā skaidro pašvaldības speciālisti, visas nodokļa atlaides paliek spēkā un ir pat paplašinātas. Gadījumā, ja iedzīvotājs ir zaudējis ienākumus Covid-19 dēļ, viņam ir iespēja pagarināt nodokļa apmaksas termiņu.

Kad gaidīt paziņojumu?

Rīgā ar nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanu nodarbojas Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvalde (PIP). Katru gadu tā izsūta aptuveni 275 000 nodokļu rēķinus, konsultē iedzīvotājus, izskata viņu sūdzības un strādā ar parādniekiem.

Pašvaldība par NĪN apmēru kārtējam taksācijas gadam paziņo nodokļa maksātājam līdz 15. februārim, nosūtot maksāšanas paziņojumu uz norādīto adresi. Ja maksāšanas paziņojums nav saņemts līdz šim datumam, tad nodokļa maksātājam ir pienākums rakstiski informēt par to pašvaldību. Šādu iesniegumu Rīgas domes Pašvaldi-

bas ieņēmumu pārvaldei var nosūtīt uz adresi Terēzes ielā 5, Rīgā, LV-1012.

Kā aprēķina NĪN?

NĪN maksājams reizi ceturksnī – ne vēlāk kā 31. martā, 15. maijā, 15. augustā un 15. novembrī – vienas ceturtdaļas apmērā no nodokļa gada summas. Ja nodokli maksā reizi gadā avansā, tas jāsamaksā līdz noteiktajam taksācijas gada pirmā maksājuma termiņam.

Svarīgs ir jautājums par NĪN aprēķināšanas kārtību. Rīgā ir paredzēta atšķirīga nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanas kārtība daudzdzīvokļu ēkām, kas ir sadalītas dzīvokļu īpašumos (dzi-

vokļa īpašums ir atsevišķā zemesgrāmatas nodaļā nostiprināts īpašums, kas sastāv no atsevišķas telpas – dzīvokļa un attiecīgām kopīpašuma domājamām daļām no mājas koplietošanas telpām), un divu vai vairāku dzīvokļu mājām, kas nav sadalītas dzīvokļa īpašumos.

Kā nosaka nekustamā īpašuma nodokļa likmi par fiziskām personām piederošiem dzīvokļa īpašumiem, piemēram, sērijveida daudzdzīvokļu mājā? Tādā gadījumā pašvaldība vērtē, vai konkrētajā dzīvokļa īpašumā ir deklarēta dzīvesvieta vismaz vienai personai.

Ja objektā taksācijas gada 1. janvārī plkst. 00.00 ir deklarēta kādas personas dzīvesvieta, tad īpašumam tiek piemērotas šādas nekustamā īpašuma nodokļa likmes: 0,2% no kadastrālās vērtības, kas nepārsniedz 57 000 eiro, 0,4% no kadastrālās vērtības daļas, kas pārsniedz 57 000 eiro, bet nepārsniedz 107 000 eiro, un 0,6% no kadastrālās vērtības daļas, kas pārsniedz 107 000 eiro (turpmāk – samazinātā likme).

Ja dzīvokļa īpašumā taksācijas gada 1. janvārī plkst. 00.00 nav deklarēta nevienas personas dzīvesvieta, tad objektam piemēro nekustamā īpašuma nodokļa likmi 1,5% apmērā no kadastrālās vērtības.



Jāuzsver, ka minētā kārtība attiecināma tikai uz dzīvokļa īpašumiem, kas netiek izmantoti saimnieciskajā darbībā. Ja dzīvokļa īpašumā tiek īstenota komercdarbība, tad par šo objektu piemērojama nekustamā īpašuma nodokļa likme 1,5% apmērā no kadastrālās vērtības neatkarīgi no tā, vai kāda persona ir izvēlējusies šajā dzīvokļa īpašumā deklarēt savu dzīvesvietu.

Attiecībā uz divu vai vairāku dzīvokļu mājām, kas nav sadalītas dzīvokļa īpašumos, nosakot piemērojamo nekustamā īpašuma nodokļa likmi, ņem vērā ēkā deklarēto personu skaitu. Pamatojoties uz taksācijas gada 1. janvārī plkst. 00.00 ēkā deklarēto personu skaitu un pieņemot, ka vienai dzīvesvietu deklarējušai personai piekrīt 30 m² no mājas daļas, kuras lietošanas veids ir dzīvošana un kura netiek izmantota saimnieciskās darbības veikšanai, un šai daļai piekritošā koplietošanas telpu platība, tiek aprēķināta platība, par kādu piemērojama samazinātā nodokļa likme.

Par to ēkas platības daļu, kas tiek izmantota saimnieciskajā darbībā, kā arī par ēkas platības daļu, ko „nenosedz” ēkā deklarētajām personām piekritošā platība (ja tāda rodas), piemērojama nekustamā īpašuma nodokļa likme 1,5% apmērā no kadastrālās vērtības.

Kā pārskaitīt naudu?

Pašvaldības ieņēmumu pārvalde informē, ka NĪN apmaksu var veikt:

- Portālos www.eriga.lv, www.latvija.lv, www.epakalpojumi.lv.
- Savā internetbankā vai banku filiālēs. Pakalpojumam tiek piemērota kredītiestādes noteiktā komisijas maksa. Maksājot tādā veidā, pārskaitījumu veic uz vienu no šiem kontiem:

Banku rekvizīti nekustamā īpašuma nodokļa ieskaitīšanai Rīgas pašvaldības budžetā		
SEB	UNLALV2X	LV38UNLA0002000130130
Citadele	PARXLV22	LV75PARX0000570030007
Swedbank	HABALV22	LV79HABA0551005802493
Luminor	RIKOLV2X	LV82RIK00002013186390
Latvijas Pasts	LPNSLV21	LV36LPNS0001001080905
Saņēmējs	Rīgas pilsētas pašvaldība	
Reģistrācijas Nr.	90011524360	
Maksājuma mērķi obligāti jānorāda nodokļa maksātāja numurs		

- *Maxima* veikalā kasēs ar bankas norēķinu kartēm vai skaidras naudas veidā. Pakalpojumam tiek piemērota pakalpojuma sniedzēja noteiktā komisijas maksa. Lai veiktu NĪN apmaksu, *Maxima* kasierim jāuzrāda NĪN maksāšanas paziņojums, kurā iestrādāts

Kas Rīgā var saņemt NĪN atvieglojumu?

PERSONA VAI OBJEKTS	ATLAIDE
Trūcīgas vai maznodrošinātas personas	70–90%
Pensionāri (vecuma pensijas saņēmēji)	50–90%
Bērni ar invaliditāti, personas ar 1. vai 2. grupas invaliditāti, personas, kas dzīvo kopā ar personu ar 1. vai 2. grupas invaliditāti vai bērnu ar invaliditāti	70–90%
Ģimenes ar bērniem	50–90%
Personas, kuras saņem apgādnieka zaudējuma pensiju vai kuru aprūpē ir bērns, kas saņem apgādnieka zaudējuma pensiju	90%
Politiski represētas personas	50%
Zemei, kas ietilpst īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kategorijā	90%
Zemei, kas tiek izmantota tikai pašvaldības izglītības, sporta, kultūras un sociālo iestāžu darbības nodrošināšanai	90%
Zemei, ko pašvaldība iznomājusi mazdārziņa vajadzībām	90%
Zemei, kas ir nodota bezatlīdzības lietošanā pašvaldības budžeta iestādei ar mērķi izmantot to teritorijas labiekārtošanai sabiedriskām vajadzībām	90%
Ēkai, kas atzīta par valsts aizsargājamo kultūras pieminekli	25%
Ēkai, kas atzīta par pilsētvides kultūrvēsturisko vērtību veidojošo vēsturisko apbūvi, kurai noteikta kultūrvēsturiski nozīmīga, autentiska apbūves fronte	25%
Nekustamajam īpašumam, kuru pastāvīgi un tikai savām vajadzībām lieto sabiedriskā labuma organizācijas	90%
Ēkai, kas atrodas valsts nozīmes pilsētībūvniecības teritorijā, un tā ir restaurēta, atjaunota vai pārbūvēta, kā arī ir izbūvēts fasādes dekoratīvais apgaismojums	50–90%
Daudzdzīvokļu mājai, kurai veikta visu fasāžu siltināšana pēc tās nodošanas ekspluatācijā vai brīvi stāvošām telpu grupām (dzīvokļiem), kas atrodas šādas ēkas sastāvā	90%
Fiziskai personai par nekustamo īpašumu, kas atrodas Rīgas brīvostas teritorijā	90%
Fiziskai personai par daudzdzīvokļu dzīvojamo māju, kuras pārvaldīšanas tiesības pārņemtas no pašvaldības atbilstoši likumam <i>Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju</i> vai dzīvokļi privatizēti saskaņā ar likumu <i>Par kooperatīvo dzīvokļu privatizāciju</i>	90%

svītrkods. Maksājumu summa, kas iekodēta svītrkodā, ir vienāda ar maksājumu kopsummu, kas norādīts maksāšanas paziņojumā. Ja klients vēlas apmaksāt daļu no kopsummas, tad pirms maksājuma veikšanas jāinformē kasieri par maksājamās summas apmēru.

- *Latvijas Pasta* nodaļās. Pakalpojumam tiek piemērota *Latvijas Pasta* noteiktā komisijas maksa.

- Ar *MasterCard* un *VISA* sistēmu bankas norēķinu kartēm RD Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes Klientu apkalpošanas centrā Terēzes ielā 5 Rīgā (pieņemšana klātienē pašlaik nenotiek) un RD Apmeklētāju pieņemšanas centros Rīgā, Kungu ielā 7/9, Brīvības ielā 49/53, Daugavpils ielā 31 vai Eduarda Smiļģa ielā 46. Pakalpojums – bez komisijas maksas (pieņemšana – tikai pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni **8000800**).

Sīkumi, kas var dārgi maksāt

Vēl ir svarīgi atcerēties, ka saskaņā ar likuma *Par nodokļiem un nodevām* 23.¹ panta 2. daļu nodokļa samaksas diena ir diena, kad valsts budžets vai pašvaldības budžets ir saņēmis attiecīgi tam piekritīgo nodokļa maksājumu.

Ne visi maksājumu pakalpojumu sniedzēji nodrošina iemaksātās nekustamā īpašuma nodokļa summas ieskaitīšanu pašvaldības kontā tajā pašā dienā, kad veikts maksājums.

Likuma *Par nodokļiem un nodevām* 29. panta 2. daļa noteic, ka par nodokļu un nodevu maksājuma samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu.

Maksājuma mērķi obligāti jānorāda nodokļa maksātāja numurs. **K**

JAUTĀJUMS

KAS PALĪDZĒS PANDĒMIJAS LAIKĀ?



„Mūsu ģimene zaudēja ienākumus Covid-19 radītās ietekmes rezultātā. Kādu atbalsta pasākumus mums varētu piedāvāt pašvaldība, lai mēs varētu nomaksāt NĪN vēlāk vai pa daļām?”

Pašvaldība piedāvā NĪN termiņa sadalīšanu vai atlikšanu līdz vienam gadam (termiņa nokavējums radies nepārvaramas varas rezultātā) – skaidro PIP speciālisti.

Saskaņā ar likuma *Par nodokļiem un nodevām* 24. panta pirmās daļas 4. punktu nodokļu administrācijai ir tiesības sadalīt termiņos vai atlikt uz laiku līdz vienam gadam nokavēto nodokļu maksājumu samaksu, ja termiņa nokavējums radies nepārvaramas varas rezultātā.

Nodokļu maksātājam motivēts iesniegums, kas apliecina nepārvaramas varas apstākļus, kuru rezultātā radies nodokļu samaksas termiņa kavējums, jāiesniedz ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc maksājuma termiņa.

Nokavētajam nodokļu maksājumam, kura samaksai ir piešķirts termiņa pagarinājums, netiek aprēķināta nokavējuma nauda.

Minētais atbalsts paredzēts tikai godprātīgiem nodokļu maksātājiem, t.i., tiem, kuriem nav nekustamā īpašuma nodokļa parādu (vai parāds ir pagarināts un tiek veikta parādu apmaksā), kā arī tiks ņemta vērā nodokļu maksātāja līdzšinējā sadarbība ar nodokļu administrāciju.

Nodokļu maksātājiem ir iespējas izmantot arī pirms krīzes spēkā esošos atbalsta mehānismus:

- Pagarināt nokavēto nodokļu maksājumu samaksas termiņu (saskaņā ar likuma *Par nodokļiem un nodevām* 24. panta pirmās daļas 1. punktu), sadalot nokavēto nodokļa maksājumu termiņos uz laiku līdz vienam gadam, skaitot no iesnieguma iesniegšanas dienas. Nodokļu maksātājs motivētu iesniegumu iesniedz ne vēlāk kā 15 dienas pēc maksājuma termiņa iestāšanās. Piešķirot nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu, nokavētajam nodokļu maksājumam tiek aprēķināta nokavējuma nauda 0,0125% par katru dienu visā kavējuma periodā.

- Atkārtoti sadalīt termiņos (saskaņā ar likuma *Par nodokļiem un nodevām* 24. panta pirmās daļas 1. 3. punktu) uz laiku līdz sešiem mēnešiem nodokļu maksājumus, kuru samaksas termiņi pagarināti saskaņā ar likuma *Par nodokļiem un nodevām* 24. panta pirmās daļas 1. punktu un kuri samaksāti ne mazāk kā 80% apmērā. Nodokļu maksātājs motivētu iesniegumu iesniedz, pirms beidzies nokavētā maksājuma termiņa pagarinājuma samaksas termiņš. Piešķirot nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu, nokavētajam nodokļu maksājumam tiek aprēķināta nokavējuma nauda 0,0125% par katru dienu visā kavējuma periodā.

- Attiecībā uz bezstrīda kārtībā piedzenamiem nodokļa parādiem – uz laiku līdz 3 gadiem (saskaņā ar likuma *Par nodokļiem un nodevām* 26. panta vienpadsmito daļu) vienoties par parāda samaksu saskaņā ar grafiku. Iesniegums jāiesniedz 6 mēnešu laikā no bezstrīda lēmuma pieņemšanas brīža. Šajā gadījumā nokavētajiem nodokļu maksājumiem tiek piemērota nokavējuma nauda 0,025% par katru dienu kavējuma periodā. **K**

Turpinājums no 8.–9. lpp.

„DZĪVOKLIS PIEDER MAN, BET DZĪVO CITI...”

Uz Rīgas iedzīvotāju jautājumiem par NĪN apmaksu atbild Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes speciālisti

Marina MATROŅINA

Daudziem rīdiniem ir tiesības uz NĪN atvieglojumiem, bet nav skaidrības, kā šos atvieglojumus izmantot un saglabāt. Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes speciālisti apkopoja izplatītākos iedzīvotāju jautājumus un sniedza atbildes.

Man pieder 75 m² liels dzīvoklis, kurā esmu deklarēts viens. Vai par tiem 45 m², kas pārsniedz noteikto 30 m² ierobežojumu uz vienu deklarēto personu, man būs jāmaksā nodokļa likme 1,5% apmērā?

– Nē, lai saņemtu samazināto nodokļa likmi par dzīvokli, kas ietilpst dzīvokļa īpašuma sastāvā, vai viena dzīvokļa māju neatkarīgi no tās platības, nekustamā īpašuma objektā jābūt deklarētai vismaz vienai personai. Tikai dzīvokļa īpašumos nesadalītām ēkām platība, par kuru piemērojama samazinātā nodokļa likme, ir atkarīga no tajā deklarēto personu skaita (katrai deklarētajai personai piekrīt 30 m² no ēkas platības daļas).

Man pieder domājamā daļa no ēkas un lietošanā piešķirts dzīvoklis. Uz kādu platību 2021. gadā tiks attiecināti katrai deklarētajai personai piekritošie 30 m² no ēkas – tikai dzīvokļa platību vai arī kāpnutelpas, pagraba u.c. mājā ietilpstošo telpu platību?

– Kadastrāli uzņēmētām ēkām deklarētajai personai piekrišā platības daļa tiek rēķināta no ēkas lietderīgās platības (t.i., ēkas platība bez koplietošanas telpām). Šādā situācijā 2021. gadā samazinātā nekustamā īpašuma nodokļa likme tiks piemērota tai ēkas platības daļai, kas atbilst ēkā deklarēto personu skaitam, un tai proporcionāli atbilstošai koplietošanas telpu platībai. Piemēram, ja ēkas kopējā platība ir 280 m² (no tās ēkas lietderīgā platība – 240 m² un koplietošanas telpu platība 40 m²) un tajā deklarētas 3 personas, tad 2021. gadā ar samazināto nekustamā īpašuma nodokļa likmi aplikami 90 m² no ēkas lietderīgās platības un šai platībai atbilstošā koplietošanas telpu platība – 15 m². Pārējai ēkas platībai 175 m² (175 m² = 280 m² – 90 m² – 15 m²) piemērojama nekustamā īpašuma nodokļa likme 1,5% apmērā no kadastrālās vērtības. Kadastrāli neuzņēmētām ēkām nekustamā īpašuma aprēķina vajadzībām nav pieejami dati par koplietošanas telpu platību šajās ēkās. Līdz ar to šajos gadījumos katrai deklarētajai personai piekrišā platības daļa tiks rēķināta no ēkas kopējās platības, to skaitā koplietošanas telpu platības. Piemēram, ja ēkā deklarētas trīs personas, tad 2021. gadā ar samazināto nekustamā īpašuma nodokļa likmi aplikami 90 m² no ēkas kopējās platības (t. sk. koplietošanas tel-

pām). Pārējai ēkas platībai (ja tāda ir) piemērojama nekustamā īpašuma nodokļa likme 1,5% apmērā no kadastrālās vērtības.

Vai dārza mājīnās arī ir jābūt deklarētai personai, lai piemērotu samazināto NĪN likmi? Vai dārza mājā, kurā tiek glabāti tikai dārza instrumenti, arī ir jābūt deklarētai personai, lai saņemtu samazināto likmi?

– Samazinātās nodokļa likmes (t.i., 0,2% līdz 0,6%) piemērošana dārza mājai atkarīga no tā, kā konkrētā ēka reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk – kadastra reģistrs). Dārza mājas, kurām kadastra reģistrā ir noteikts kods „11100101 – Dārza mājas ar kopējo platību līdz 40 m² (ieskaitot)”, ir galvenokārt izmantojamas vasaras periodā, ar dažādu materiālu ārīenām un kopējo platību līdz 40 m² (ieskaitot), proti, tās nav izmantojamas dzīvošanai visa gada garumā. Līdz ar to šīs ēkas ir pielīdzināmas telpu grupām, kuru lietošanas veids ir saistīts ar dzīvošanu, tāpēc šīm ēkām piemērojama samazinātā nekustamā īpašuma nodokļa likme neatkarīgi no tā, vai ēkā ir deklarēta kādas personas dzīvesvieta.

Savukārt, ja māja klasificēta atbilstoši kodam „11100102 – Individuālās dzīvojamās mājas un vasarnīcas ar koka ārīenām, dārza mājas ar kopējo platību virs 40 m²” vai „11100103 – Individuālās dzīvojamās mājas un vasarnīcas ar mūra vai mūra – koka ārīenām”, tad tā uzskatāma par dzīvošanai pilnvērtīgi izmantojamu objektu un samazinātās nodokļa likmes saņemšanai uz to pilnā mērā attiecināmas Rīgas domes 09.06.2015. saistošo noteikumu Nr. 148 „Par nekustamā īpašuma nodokli Rīgā” prasības, to starpā prasība pēc deklarētas personas.

Ja konkrētā ēka kadastra reģistrā klasificēta kā palīgēka, tad to ar nodokli neapliek (izņemot garāžas), ja tā netiek izmantota saimnieciskajā darbībā, līdz ar to tajā nav nepieciešams deklarēties.

Vai ir paredzētas NĪN atvieglojumu izmaiņas 2021. gadā?

– Rīgas domes sēdē 12.11.2020. deputāti atbalstīja grozījumus pašvaldības saistošajos noteikumos, kas stājas spēkā ar 01.01.2021., atceļot vairākus nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojuma apmēra ierobežojumus.

Tas darīts ar mērķi veicināt kultūrvēsturiski nozīmīgu ēku atjaunošanu un uzņēmējdarbības

attīstību, kā arī lai uzlabotu galvaspilsētas kopējo vizuālo tēlu un sniegtu atbalstu sabiedriskā labuma organizācijām.

Izmaiņas paredz atcelt līdz šim noteikto atvieglojuma apmēra ierobežojumu juridiskai personai desmit tūkstošu eiro apmērā taksācijas gadā. Minētie grozījumi veicinās pilsētas vēsturiskajā apbūvē ietilpstošo ēku un valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu restaurāciju, rekonstrukciju, kā arī motivēs ēku īpašniekus veikt fasāžu atjaunošanu un fasāžu dekoratīvā apgaismojuma izbūvi. Tāpat atvieglojuma summas ierobežojuma atcelšana veicinās iedzīvotāju ieinteresētību energoefektivitātes pasākumu veikšanā, tādējādi samazinot iedzīvotājiem uzlikto apkures izmaksu slogu par daudzdzīvokļu mājām, kurām veikta visu fasāžu siltināšana. Tāpat atvieglojuma apmēra atcelšana veicinās ieguldījumu veikšanu savā nekustamajā īpašumā.

Saistošajos noteikumos ir veikti arī grozījumi, lai atbalstītu sabiedriskā labuma organizāciju darbību un attīstību pilsētā. Ir paredzēts atcelt atvieglojuma apmēra ierobežojumu piecu tūkstošu eiro apmērā par nekustamo īpašumu, kuru pastāvīgi un tikai savām vajadzībām lieto sabiedriskā labuma organizācijas.

Kāda NĪN likme zemei ir Rīgā?

– Ar 2016. gadu spēku zaudēja diferencēta nodokļa likme par zemi atkarībā no tā, vai īpašnieks ir deklarēts Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā. No 2016. gada nodokļa likme par zemi visām personām neatkarīgi no to deklarētās adreses ir 1,5%.

Mūsu dzīvoklī tika veikta pārūbūve, bet būvvaldē netika iesniegti visi nepieciešami būvniecību pamatojošie dokumenti un tagad ir saņemts nekustamā īpašuma nodokļa aprēķins ar paaugstināto likmi 3%. Kur būtu jāvērsas, lai pārskatītu NĪN likmi, jo visi darbi ir jau sen pabeigti un dokumenti nav saglabājušies?

– Lai samazinātu nekustamā īpašuma nodokļa likmi gadījumos, kad paaugstinātā likme piemērota saistībā ar pārkāpumiem būvniecības procesā, sākumā jāvērsas Rīgas pilsētas būvvaldē, lai noskaidrotu, kādas darbības veicamas situācijas atrisināšanai. Pēc tam, kad būs veiktas nepieciešamās darbības, lai novērstu būvniecības procesa pārkāpumus (piemēram, ēkas nodošana ekspluatācijā vai dokumentācijas sakārtošana), Rīgas pilsētas būvvaldes darbinieki izdarīs attiecīgu atzīmi Rīgas domes vienotajā informācijas sistēmā. Ar nākamo mēnesi pēc tam, kad Rīgas pilsētas būvvalde Rīgas domes vienotajā informācijas sistēmā būs veikusi atzīmi, kas apliecina, ka īpašums vairs neatbilst paaugstinātās nodokļa likmes piemērošanas no-

sacijumiem, nekustamajam īpašumam tiks veikts atbilstošs nodokļa pārreķins.

Kāpēc, aprēķinot nekustamā īpašuma nodokli, deklarētās personas tiek vērtētas tieši uz 1. janvāri, bet netiek ņemta vērā personas deklarētā adrese gada laikā?

– Atbilstoši likuma Par iedzīvotāju ienākuma nodokli 26. panta trešajai daļai iedzīvotāju ienākuma nodokļa summas no maksātāja taksācijas gada ienākuma tiek ieskaitītas tās pašvaldības budžetā, kuras administratīvajā teritorijā personas deklarētā dzīvesvieta bija taksācijas gada sākumā. Līdz ar to ar Rīgas domes 09.06.2015. saistošajiem noteikumiem Nr. 148 „Par nekustamā īpašuma nodokli Rīgā” personas, kas pastāvīgi dzīvo Rīgā, tiek motivētas atbilstoši sakārtot savu dzīvesvietas deklarāciju, tādējādi palielinot iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumus budžetā un veicinot nekustamā īpašuma attīstību galvaspilsētā.

Vai īpašumā ir jābūt deklarētam īpašniekam? Vai svarīgi, lai īpašumā būtu deklarēta pilngadīga persona?

– Samazinātās nodokļa likmes piešķiršanai nekustamā īpašuma objektā var būt deklarēta persona, kura nav objekta īpašniece, var būt deklarēta arī nepilngadīga persona.

Cik ilgi personai ar bērniem jābūt deklarētai dzīvesvietā, lai saņemtu samazināto NĪN likmi un atlaidi nekustamā īpašuma nodoklim (visu gadu vai uz noteiktu periodu)?

– Lai ģimene ar bērniem par īpašumu saņemtu samazināto nodokļa likmi un atvieglojumus, visām personām jābūt deklarētām konkrētajā objektā taksācijas gada 1. janvārī plkst. 00.00. Šāda dzīvesvietas deklarācija (ja ir ievēroti visi pārējie saistošo noteikumu noteikumi) ir pamats gan samazinātās nodokļa likmes, gan atvieglojumu piešķiršanai par visu taksācijas gadu neatkarīgi no deklarētās adreses izmaiņām taksācijas gada laikā. Ja decembrī dzimušā bērna vecāki ievēro *Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likuma* 24. panta 1. daļā noteikto pienākumu par bērna piedzimšanu paziņot dzimtsarakstu iestādei mēneša laikā pēc bērna piedzimšanas un deklarē jaundzimušā dzīvesvietu ne vēlāk kā mēnesi pēc bērna dzimšanas (tajā skaitā, taksācijas gada janvārī) tiek pieņemts, ka attiecībā uz jaundzimušo no normatīvajiem aktiem izrietošā dzīvesvietas deklarēšanas prasība uz taksācijas gada 1. janvāra plkst. 00.00 ir ievērota un viņa deklarētā dzīvesvieta objektā tiek ņemta vērā, piemērojot samazināto nekustamā īpašuma nodokļa likmi un atvieglojumus.



Atbilstoši saistošajiem noteikumiem īpašuma nodoklis būs atkarīgs no īpašumā deklarētajām personām. Saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likumu deklarētās adreses primārais mērķis ir saziņa, tomēr šajā likumā ir paredzētas divas adreses – deklarētā un papildu adrese. Vēlos jautāt, vai pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 148 izpratnē derēs arī deklarētā papildu adrese, lai tiktu uzskatīts, ka šajā īpašumā ir deklarējusies persona?

– Nē, deklarētā papildu adrese Rīgas domes 09.06.2015. saistošo noteikumu Nr. 148 „Par nekustamā īpašuma nodokli Rīgā” izpratnē nav uzskatāma par deklarēto adresi. Attiecībā uz deklarēto adresi kā saziņas adresi vēršam uzmanību – lai izpildītu Rīgas domes 09.06.2015. saistošo noteikumu Nr. 148 „Par nekustamā īpašuma nodokli Rīgā” prasības, personām jābūt deklarētām konkrētā objektā taksācijas gada 1. janvārī plkst. 00.00. Personu deklarētā dzīvesvieta pārējā taksācijas gada laikā nodokļa aprēķinā netiek ņemta vērā, un persona var izmantot sev ar likumu piešķirtās tiesības mainīt savu deklarēto adresi.

Vai es varu saņemt NĪN atvieglojumus, ja manā īpašumā dzīvo mani bērni kopā ar mazbērniem?

– Pamatojoties uz grozījumiem likuma *Par nekustamā īpašuma nodokli* 5. panta 1. 2. daļā, sākot no 2018. gada 1. janvāra NĪN atvieglojumus 50% apmērā var saņemt arī daudzbērnu ģimenes (trīs un vairāk bērnu) pirmās pakāpes augšupējie radnieki (daudzbērnu ģimenes vecāka māte vai tēvs). Lai saņemtu NĪN atvieglojumus, īpašniekam taksācijas gada 1. janvārī ir jābūt deklarētām īpašumā kopā ar pirmās pakāpes radnieku (meitu/dēlu vai viņa laulāto), kā arī ne mazāk kā trīs mazbērniem vecumā līdz 18 gadiem vai mazbērniem līdz 24 gadu vecumam, kuri iegūst vispārējo, profesionālo vai augstāko izglītību.

Vai tiks piemēroti nodokļu atvieglojumi (piemēram, par

bērniem, pensionāram, invalīdam) par NĪN, ja NĪN nodokļa aprēķinā piemērota likme 3%?

– Saskaņā ar Rīgas domes 18.12.2019. saistošo noteikumu Nr. 111 „Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtība Rīgā” 8. punktu atvieglojumus nepiešķir par zemes vienību, kura netiek uzturēta atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, par nekustamajiem īpašumiem, kuros ir konstatēta patvaļīga būvniecība, par būvi, kura klasificēta kā vidi degradējoša, sagrūvusi vai cilvēku drošību apdraudoša, kā arī par minētai būvei piekritīgo zemi, par ēkām, kurām nav veikta pilna kadastrālā uzmērīšana.

Esmu 3 bērnu tēvs. Jaunākā Emeitiņa piedzima 27. decembrī, līdz ar to nespējām viņu deklarēt man piederošajā dzīvoklī līdz 2021. gada 1. janvārim, kā arī neesmu iesniedzis nekādu pieprasījumu atvieglojumu saņemšanai. Kādus nodokļa atvieglojumus es saņemšu?

– Ja decembrī dzimušā bērna vecāki ievēro *Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likuma* 24. panta 1. daļā noteikto pienākumu par bērna piedzimšanu paziņot dzimtsarakstu iestādei mēneša laikā pēc bērna piedzimšanas un deklarē jaundzimušā dzīvesvietu ne vēlāk kā mēnesi pēc bērna dzimšanas (to skaitā, nākamā gada janvārī), atvieglojumu piešķiršanas un samazinātās nodokļa likmes piemērošanas kontekstā jaundzimušā bērna dzīvesvietas deklarēšanai ir atpakaļejošas sekas. Šādā gadījumā tiek pieņemts, ka attiecībā uz jaundzimušo no normatīvajiem aktiem izrietošā dzīvesvietas deklarēšanas prasība uz taksācijas gada 1. janvāra plkst. 00.00 ir ievērota un viņa deklarētā dzīvesvieta objektā tiek ņemta vērā, piemērojot samazināto nekustamā īpašuma nodokļa likmi un atvieglojumus. Līdz ar to par 2021. gadu jums tiks piešķirti nodokļa atvieglojumi 90% apmērā par trim bērniem, ja papildus pārējo bērnu deklarētajām dzīvesvietām arī jaunākās meitiņas dzīvesvietu līdz taksācijas gada 27. janvārim deklarēsiet minētajā dzīvoklī kopā ar jums. Ja jaunākās meitas dzīvesvieta netiks atbilstoši deklarēta līdz 27. janvārim, tad jūs saņemsiet atvieglojumus

70% apmērā par diviem bērniem, ar ko kopā esat deklarēti.

Vienlaikus paskaidrojam, ka nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumus ģimenēm ar bērniem piešķir, pamatojoties uz Rīgas domes vienotās informācijas sistēmas datiem, līdz ar to lielākoties atvieglojumu saņemšanai nav nepieciešams personas iesniegums. Izņēmums no minētās kārtības attiecas uz audžuģimenēm un personām, kas vēlas saņemt atvieglojumus par bērniem, kas vecāki par 19 gadiem, kā arī ģimenēm ar bērniem, kas vēlas saņemt atvieglojumus par telpu grupām, kuru funkcionālā izmantošana ir saistīta ar dzīvošanu (garāžām, autostāvvietām, pagrabiem, noliktavām un saimniecības telpām). Šajos gadījumos nodokļa maksātājam atvieglojumu saņemšanai līdz taksācijas gada 15. decembrim jāvēršas Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldē ar iesniegumu.

Kāpēc NĪN atvieglojumi saskaņā ar RD saistošo noteikumu Nr. 111 3. 24. apakšpunktu tiek piešķirti par dzīvojamām mājām, kuras ir pārņemtas no pašvaldības, un par dzīvokļiem, kas privatizēti saskaņā ar likumu *Par kooperatīvo dzīvokļu privatizāciju*, bet netiek piešķirti par mājām, kuras ir pārņemtas no valsts?

– Valsts dzīvojamās mājas valdītāja vai pašvaldības pienākums ir pārvaldīt dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai, ja dzīvojamā mājā nav privatizēti visi privatizācijas objekti. Pienākums pārvaldīt dzīvojamo māju pašvaldībai ir arī tad, ja dzīvojamajā mājā ir privatizēti visi privatizācijas objekti, bet nav sasaukta dzīvokļu īpašnieku kopsapulce (likuma *Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju* 50. panta 7. daļa).

Lai veicinātu Rīgas pilsētas administratīvā teritorijā esošo no pašvaldības privatizēto dzīvojamo māju pārvaldīšanas tiesību nodošanu dzīvokļu īpašniekiem, Rīgas dome 2017. gadā ir noteikusi jaunu nodokļu maksātāju kategoriju, kas no 2018. gada ir tiesīga saņemt nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumus. Ir paredzēts 2 gadus piešķirt nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumus 90%

apmērā fiziskām personām par tādām dzīvojamām mājām, kuru pārvaldīšanas tiesības atbilstoši likumam *Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju* pārņemtas no pašvaldības vai kurās esošie dzīvokļi privatizēti saskaņā ar likumu *Par kooperatīvo dzīvokļu privatizāciju*, ja ēkā ir vismaz desmit dzīvokļi un ir noslēgts dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgums.

Atvieglojumi ir ieviesti ar mērķi veicināt no pašvaldības privatizēto dzīvojamo māju dzīvokļu īpašniekus piedalīties daudzdzīvokļu mājas kopīgā pārvaldīšanā un apsaimniekošanā, lemjot savas dzīvojamās mājas likteni, proti, pieņemot kopīgus lēmumus par ēkas pārvaldīšanas kārtību, uzturēšanu un nepieciešamības gadījumā arī par remontdarbiem.

Papildus informējam, ka šis nodokļa atvieglojumu punkts zaudēs spēku ar 2022. gada 1. janvāri.

Man pieder nekustamais īpašums, kurā dzīvoju kopā ar savu pilngadīgo bērnu. Vai ir iespējams saņemt NĪN atvieglojumus atbilstoši RD saistošo noteikumu Nr. 111 3. 8. 3. apakšpunktam par bērnu pēc pilngadības sasniegšanas, kamēr viņš turpina studijas?

– Lai saņemtu NĪN atvieglojumus Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldē līdz taksācijas gada 15. decembrim jāiesniedz pieteikums par NĪN atvieglojumu piešķiršanu un izziņa no izglītības iestādes, kas apliecina, ka bērns pēc pilngadības sasniegšanas (bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai) taksācijas gada 1. janvārī turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu dienas nodāļā (pilna laika klātienes studijas). Pieteikums un izglītības iestādes apliecinājums Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldē ir jāiesniedz katru taksācijas gadu (no 1. janvāra līdz 15. decembrim), kamēr bērns turpina studijas un atbilst atvieglojumu piemērošanas nosacījumiem.

Esmu saņēmis brīdinājumu par nekustamā īpašuma nodokļa parādu. Patlaban visu parāda summu samaksāt nevaru. Vai ir kādas iespējas samaksāt parādu pa daļām?

– Uz nodokļu maksātāja motivēta rakstveida iesnieguma pamata nodokļu administrācijai ir tiesības pieņemt lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu izpildi, apstiprinot nodokļu maksātājam nokavēto nodokļu maksājumu samaksas grafiku uz laiku līdz 3 gadiem. Nodokļu maksātājam motivēts iesniegums jāiesniedz Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldē ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc tam, kad paziņots lēmums par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu.

Mums ir izveidojies NĪN parāds, kuru samaksāt uzreiz nespējam, un piedziņas lieta tika nodota zvērinātam tiesu izpildītājam. Vai ir kāda iespēja vienoties par parāda atmaksas grafiku?

– Lai vienotos par parāda atmaksas grafiku pēc tam, kad piedziņas lieta nodota zvērinātam tiesu izpildītājam, sākumā ir jāapmaksā tie izdevumi, kas radušies tiesu izpildītājam lietas izpildes gaitā. Pēc tam jāvēršas Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldē ar iesniegumu par vēlmi saskaņot parāda atmaksas grafiku, pielikumā pievienojot zvērināta tiesu izpildītāja apliecinājumu par iepriekšminēto izpildes izdevumu apmaksu. **K**



MAINĪJUSIES BALSOŠANAS KĀRTĪBA!

Sākot ar 3. februāri, atsevišķu mājai svarīgu lēmumu pieņemšanai būs nepieciešams mazāk īpašnieku balsu nekā agrāk

Ilona MILLERE

Dzīvojam laikā, kad ikvienam dzīvokļa īpašniekam labi jāorientējas likumos, kas nosaka mājas pārvaldīšanas kārtību. Ko darīt, ja likumi bieži mainās?

Kas mainīsies *Dzīvokļa īpašuma likumā?*

„Gada sākumā aktīvie mūsu mājas Maskavas ielā Rīgā iedzīvotāji nolēma organizēt aptauju un izvēlēties pilnvaroto personu. Mēs vēlamies, lai šis cilvēks mūsu vārdā pārņemtu mājas pārvaldīšanas tiesības, noslēgtu jaunu līgumu ar uzņēmumu *Rīgas namu pārvaldnieks* un turpmāk stingri kontrolētu mūsu uzkrājumus nākotnē plānotiem remontiem,” raksta mūsu lasītāja Anna Martinsone.

Anna Martinsone atzīmē, ka Saeimas mājaslapā internetā parādījusies informācija, ka 2021. gada februārī stājušies spēkā grozījumi *Dzīvokļa īpašuma likumā*, kas skar tieši pilnvarotās personas izvēli.

„Vai jūs varētu publicēt šos labojumus un paskaidrot mums, iedzīvotājiem, kas ir mainījies likumā?” jautā lasītāja.

Divas trešdaļas balsu vairs nevajag

Tik tiešām, kā avīzei *Darīsim Kopā!* apstiprināja Saeimas preses dienestā, janvārī Saeima pieņēma grozījumus *Dzīvokļa īpašuma likumā*. Šie grozījumi stājas spēkā ar 2021. gada 3. februāri.

Labojumu saturu var sadalīt divās daļās.

Pirmā daļa attiecas uz iedzīvotāju lēmumiem par kopīpašuma pārbūvi vai restaurāciju. Pieņemsim, ka dzīvokļu īpašnieki nolemj mainīt kādu no mājas konstrukcijām vai veikt jaunu inženierkomunikāciju pieslēgumu. Līdz 2021. gada 3. februārim šos darbus drīkstēja veikt tikai tad, ja par tiem nobalsoja 2/3 dzīvokļu īpašnieku. Pilnīgi skaidrs, ka ne katrā mājā savākt tik daudz anketu vai parakstu bija iespējams, jo ne visi iedzīvotāji piedalās balsošanā: vieni dzīvokļus izīrē, citi ir vienaldzīgi pret mājas kopīpašuma lietu kārtību.

Savukārt no 3. februāra dzīvokļu īpašnieku kopībai lēmuma pieņemšanai par kopīpašuma pārbūvi vai restaurāciju pietiks tikai ar vairākuma (51%) dzīvokļu īpašnieku piekrišanu.

Izvēlēties mājas pilnvaroto pārstāvi kļūvis vieglāk

Tādas pat pārmaiņas notikušas mājas pilnvarotās personas izvēles procesā un tās pilnvaru apmēra noteikšanā. Ja iepriekš šim lēmumam īpaši uzņēmums *Rīgas namu pārvaldnieks* pieprasīja apstiprinājumu no 2/3 dzīvokļu īpašnieku, tad tagad pietiek ar vienkāršu balsu vairākumu. Izrādās, ka mājas iedzīvotājiem no Maskavas ielas, par kuru savā vēstulē taujā Anna Martinsone, ir pietiekami savākt 51% aptaujas lapu ar parakstiem par jauno pilnvaroto personu un tās konkrētajām pilnvarām.

Kā uzskata likumprojekta grozījumu autori, šis izmaiņas palīdzēs dzīvokļu īpašnieku kopībām aktīvāk piedalīties māju renovāciju procesā, piesaistot arī Eiropas līdzfinansējumu, jo pirms renovācijas pieteikuma iesniegšanas finanšu iestādē *Altum* mājai ir nepieciešama pilnvarotā persona.

Vairāki eksperti ierosināja, ka balsošanas kārtība jāmaina, tas ir, ja rakstveida balsojuma anketa netiek atdota, uzskatīt, ka dzīvokļa īpašnieks nobalsojis par attiecīgo lēmumu.

Tas palīdzēs arī uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* klientiem izvēlēties darbu veicējus un veikt darbus uz trīs pušu līguma pamata.

Ja kāds nereaģēja, tad balsoja „par”?

Interesanta nianse: apspriežot likumprojekta grozījumus, daži speciālisti piedāvāja mainīt kārtību, ja dzīvokļu īpašnieki lēmumu pieņem rakstveidā.

Atgādinām, ka patlaban lēmumu var pieņemt, balsojot divējādi – sapulcē vai rakstveidā, aizpildot balsošanas anketu. Šim nolūkam pārvaldnieks, mājas pilnvarotā persona vai jebkurš no dzīvokļu īpašniekiem izveido rakstveida lēmuma projektu, ko nodod visiem dzīvokļu īpašniekiem. Katrs dzīvokļa īpašnieks var iepazīties ar pieņemamajiem lēmumiem un dokumentiem, kas ar to saistīti, un rakstveidā nobalsot par vai pret.

Rakstveida aptauja ilgst vismaz divas nedēļas. Šajā termiņā dzīvokļa īpašniekam ir pienākums atdot aptaujas ierosinātajam aizpildītu balsošanas anketu. Ja viņš dokumentu neatdod, tad uzskatāms, ka viņš nobalsojis pret lēmumu pēc principa – noklusējot piekrit pastāvošajai kārtībai bez izmaiņām.

Šajā laikā, arī objektīvu apstākļu dēļ, daudzi cilvēki tiešām neatdod aptaujas lapas, un tas reizēm *izgāž* (atstāj bez rezultāta) aptaujas, tādēļ daži eksperti uzskatīja, ka balsošanas kārtība ir jāmaina, tas ir, ja anketa netiek atdota, jāuzskata, ka dzīvokļa īpašnieks nobalsojis par attiecīgo lēmumu.

Ja iepriekš, izvēloties mājas pilnvaroto personu un nosakot tās pilnvaru apjomu, bija nepieciešama 2/3 dzīvokļu īpašnieku piekrišana, tad tagad pietiek ar vienkāršu balsu vairākumu.

Ekonomikas ministrijā atzīst, ka tas būtiski vienkāršotu lēmumu pieņemšanu rakstveida procesā, tomēr apšaubāmais ierosinājums tika noraidīts. Pēc labojumu autoru domām, ierosinātā kārtība pārāk stipri aizskartu to dzīvokļu īpašnieku tiesības, kuri nepiedalās rakstveida balsošanā. Pretējā gadījumā būtu iespējams, ka aktīvo iedzīvotāju mazākums varētu nobalsot, teiksim, par liela kredīta ņemšanu, ko vēlāk nāktos atdot visiem dzīvokļu īpašniekiem.

Stāvvietu ierīkot vieglāk, bet ne visām mašīnām

Dzīvokļa īpašuma likuma grozījumu otrā daļa attiecas uz dzīvokļu īpašnieku balsošanu, nosakot kopīpašuma lietošanas kārtību. Pieņemsim, ka īpašnieku kopība vēlas izbūvēt autostāvvietu, iznīcinot zālienu. Šim lēmumam ir nepieciešams 3/4 īpašnieku atbalsts.

Pēc 2021. gada 3. februāra kopīpašuma lietošanas kārtību joprojām nosaka vismaz ar 75% dzīvokļu īpašnieku piekrišanu. Tikai atsevišķos gadījumos nepieciešams 51% balsu.

Šī atvieglotā kārtība ir spēkā, ja iedzīvotāji vēlas uz sev piederošas zemes ierīkot autostāvvietu invalīdiem vai elektromobiļiem. Pēdējā gadījumā atvieglotā balsošana derēs pie nosacījuma, ka kopā ar stāvvietu pie mājas ierīkos arī elektromobiļu uzpildes punktu. **K**

Instrukcija: kā balsot?

Dzīvokļa īpašuma likuma 16. un 17. panta regulējums

<ul style="list-style-type: none"> ■ kopīpašumā esošās daļas pārgrozīšana (palielināšana, samazināšana) ■ dzīvokļu īpašnieku pirkuma tiesību nodibināšana un atcelšana 	100%	
<ul style="list-style-type: none"> ■ kopīpašuma lietošanas kārtības noteikšana starp dzīvokļu īpašniekiem (piemēram, ceļazīmju uzstādīšana vai autostāvvietas paplašināšana) 	3/4	
<ul style="list-style-type: none"> ■ autostāvvietas izveidošana invalīdu mašīnām vai elektromobiļiem (ar elektromobiļu uzpildes punktu) ■ kopīpašuma elementu pārbūves vai restaurācijas kārtība ■ pirkuma tiesību dzēšana zemesgrāmatā ■ pilnvarojuma piešķiršana un atsaukšana ■ par lietošanas tiesību ierobežojumu noteikšanu, ievērojot normatīvo aktu prasības, ūdensvadu, kanalizācijas, elektronisko tīklu, siltumapgādes, elektrisko un gāzes apgādes iekārtu uzstādīšanu, būvniecību vai pārvietošanu ■ kopīpašuma daļu nodošana lietošanā ■ kopīpašuma pārvaldīšanas formas noteikšana ■ atsevišķa dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbu nodošana pārvaldniekam un par šāda lēmuma atsaukšanu ■ dzīvojamās mājas pārvaldīšanas uzdevuma noteikšana un maksāšanas kārtība ■ citi jautājumi, kas ar dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu visi tiek lemti ar balsu vairākumu 	51%	